

OIK-30 Pekkola Virva

07.09.2009

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

Suomen hallituksen toiminta EY-tuomioistuimissa ja valvonta-asioissa 1.1.-31.7.2009

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti Eduskunnan suurelle valiokunnalle tiedoksi selvitys Suomen hallituksen toiminnasta EY-tuomioistuimessa vireillä olleista asioista sekä komission Suomea kohtaan käynnistämistä valvontamenettelyistä ajalla 1.1.-31.7.2009.

Yksikönpäällikkö

Alice Guimaraes-Purokoski

LIITTEET EU-tuomioistuinasiat -yksikön selvitys sähköisenä

Asiasanat	tuomioistuintapaus, Euroopan yhteisöjen tuomioistuin
Hoitaa	UM
Tiedoksi	EK

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Oikeuspalvelu

EU-tuomioistuinasiat

**Suomen hallituksen toimet EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa
1.1.–31.7.2009**

YLEISTÄ

Suomen valtionasiamiehenä yhteisöjen tuomioistuimessa on kertomuskautena toiminut yksikön päällikkö Alice Guimaraes-Purokoski sijaisenaan lainsäädäntöneuvos Joni Heliskoski. EU-tuomioistuinasioita ja EU-rikkomusasioita koskevat Suomen kannat on käsitelty EU-asioiden komitean alaisessa oikeudelliset kysymykset -jaostossa sekä tarpeen mukaan EU-ministerivaliokunnassa. Suomen hallituksen kannanotot on valmisteltu ulkoasianministeriön johdolla toimivissa eri ministeriöiden edustajista koostuvissa työryhmissä.

Jäljempänä on lyhyesti selostettu kertomuskautena sillä olleet tuomioistuin- ja rikkomusasiat sekä Suomea koskevat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset. Uusimmat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset ovat nähtävissä internet-osoitteessa <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=fi>

TUOMIOISTUINASIAT

ENNAKKORATKAISUASIAT

Seuraavassa esitellään ensin ne EY 234 ja EU 35 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimessa Suomi on aikaisemmin osallistunut ja joissa on annettu tuomio tai määräys (2.1.1 jakso) tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.1.2 jakso) kertomuskautena. Tämän jälkeen käydään läpi ne vireillä olevat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut esittämällä kirjallisia tai suullisia huomautuksia (2.1.3 jakso).

Tuomiot

1. Asia C-345/06, Heinrich

EY 234 artiklan mukaisissa ennakkoratkaisupyyntöissä kansallinen tuomioistuin esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskevat kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaan pääasian kannalta merkityksellisten yhteisön oikeuden säännösten tai määräysten tulkintaa tai pätevyyttä.

EU 35 artiklan mukaiset ennakkoratkaisupyyntöt koskevat EU:n poliisiyhteistyöhön ja rikosasioiden oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien puitepäättösten ja päätösten pätevyyttä ja tulkintaa.

Ennakkoratkaisupyyntöjen kohde: Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 - Soveltamisala - Yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 2320/2002 täytäntöönpanoasetus (EY) N:o 622/2003

Asian käsittely: Itävaltalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koski yhteisön lainsäädäntötoimien julkisuutta ja salaisten lainsäädäntötoimien sitovuutta. Tuomioistuin kysyi ensinnä, ovatko lainsäädäntötoimet, jotka on EY 254 artiklan mukaan julkaistava EU:n virallisessa lehdessä, avoimuusasetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja. Tuomioistuin kysyi toiseksi, onko sellaisilla yhteisön asetuksilla tai niiden liitteillä, joita ei ole kyseisen artiklan mukaisesti julkaistu virallisessa lehdessä, sitovaa vaikutusta.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (12.12.2006 ja 13.11.2007) vastattiin ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Velvollisuus julkaista lainsäädäntötoimet perustuu kaikissa tapauksissa suoraan EY 254 artiklaan eikä avoimuusasetukseen. Suomi katsoi suullisissa huomautuksissaan toisen kysymyksen osalta, että sellaiset asetukset tai niiden osat, joita ei julkaista virallisessa lehdessä, eivät sido yksityisiä tahoja.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpston* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 10.4.2008.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 10.3.2009 antamassaan tuomiossa, että asetuksen (EY) N:o 622/2003 liite, jota ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ei ole sitova siltä osin kuin sillä on tarkoitus asettaa yksityisille velvoitteita. Näin ollen tuomioistuin katsoi olevan tarpeellista vastata vain toiseen ennakkoratkaisukysymykseen. Tuomio oli Suomen kannan mukainen.

2. Asia C-525/06, *Nationale Loterij*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus) – Kansalliset vedonlyöntimonopolit – Pelikuponkien markkinoiminen – Euro Millions

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin tiedusteli ennakkoratkaisupyyntöllään, onko palvelujen vapaata liikkuvuutta koskeva EY 49 artikla esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jolla rangaistuksen uhalla estetään sellaisen yrityksen pääsy markkinoille, jonka pyrkimyksenä on myydä voitolla pelikuponkeja lottopeliin osallistumista varten.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (16.4.2007), että vaikka pelikuponkien markkinoinnin rajoittaminen muodostaisi esteen palvelujen vapaalle liikkuvuudelle, rajoitusta voidaan pitää oikeutettuna yleiseen etuun liittyvästä perustellusta syystä. Suomi totesi kansallisen tuomioistuimen tehtävänä olevan tutkia, täytyvätkö yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä oikeuttamiselle asetetut edellytykset pääasian osalta.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuin* totesi 24.3.2009 antamassaan määräyksessä, että asiassa esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen ei ollut aihetta vastata, sillä belgialainen muutoksenhakutuomioistuin oli ennakkoratkaisupyyntönsä esittämisestä koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen perusteella katsonut voivansa ratkaista pääasian ilman ennakkoratkaisun esittämistä.

3. Asia C-171/07 ja C-172/07, *Apothekerkammer des Saarlandes* ym.

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 43 ja EY 48 artikla (sijoittautumisoikeus) – Apteekkeja koskeva toimilupajärjestelmä – Vieraassa omistuksessa olemista koskeva kieltö

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyi ensinnä, onko kansallisessa laissa apteekin omistamiselle asetetut edellytykset yhteensopivia EY 43 ja 48 artiklan kanssa. Toiseksi kansallinen tuomioistuin tiedusteli niitä kriteerejä, joiden nojalla kansallisen viranomaisen on jätettävä soveltamatta yhteisön oikeuden vastaiset kansalliset säännökset.

Suomi otti kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (31.7.2007 ja 3.9.2008) kantaa vain ensimmäiseen kysymykseen. Suomi katsoi, että EY 43 ja EY 48 artikla eivät ole esteenä kansallisessa lainsäädännössä asetetulle apteekin vieraassa omistuksessa olemisesta annetulle kiellolle. Vieraassa omistuksessa olemisesta annettu kieltö on perusteltu kansanterveyteen liittyvistä, mm.

lääketurvallisuutta ja lääkehuollon kokonaisuutta koskevista syistä. Suomi katsoi, että apteekkitoiminnan avaaminen pääomasijoitusyhtiöille voisi johtaa taloudellisten näkökulmien korostumiseen ohi apteekin toimintaan ja esimerkiksi lääkeneuvontaan liittyvien näkökohtien. Apteekkitoiminnan avaamisesta ja omistajuuden keskittymisestä ketjuuntumisen myötä seuraisi myös ongelmia apteekkitoiminnan ja lääkejakelun turvaamiselle, jos ketjun omistava yhtiö ajautuisi konkurssiin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Botin* 16.12.2008 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 19.5.2009 antamassaan tuomiossa, että EY 43 ja EY 48 artikla eivät ole esteenä pääasioissa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa estetään henkilöitä, jotka eivät ole proviisoreja, omistamasta ja pitämästä apteekkia. Tuomio oli Suomen kannan mukainen.

4. Asia C-303/07, *Aberdeen Property Fininvest Alpha*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 43 ja 48 artikla (sijoittautumisvapaus) - EY 56 ja 58 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) - Emo-tytäryhtiödirektiivi 90/435/ETY - Osinkoverotus - SICAV-yhtiö

Asian käsittely: Suomen KHO halusi tietää, onko sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden vastaista, ettei luxemburgilaista SICAV-yhtiötä ole vapautettu Suomessa osingosta perittävästä lähdeverosta.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa (30.10.2007 ja 13.11.2008) huomautuksissaan, että kysymykseen tulisi vastata kieltävästi. Lähdeveron periminen ei muodosta sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitusta, koska SICAV-yhtiön ja suomalaisen osakeyhtiön sekä sijoitusrahaston välillä on sellaisia objektiivisia eroja, joiden perusteella erilainen kohtelu on oikeutettu. SICAV-yhtiö ei muun muassa ole tuloverovelvollinen asuinvaltiossaan. Mikäli lähdeveron perimisen katsottaisiin muodostavan rajoituksen, se on joka tapauksessa oikeutettavissa veronkierron vaaran välttämiseksi, verotuksen johdonmukaisuuden turvaamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että verotusvalta jakautuu jäsenvaltioiden välillä tasapainoisesti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mazákin* 18.12.2008 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 18.6.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Suomen lainsäädännön kaltainen sääntely on sijoittautumisvapauden ja pääomien vapaan liikkuvuuden vastainen.

5. Asia C-357/07, *TNT Post UK*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Postipalvelujen arvonlisävero – Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/EY – Julkisia postilaitoksia koskeva vapautus – Postidirektiivi 97/67/EY

Asian käsittely: Asia koski julkisen postilaitoksen palvelujen suorituksiin sovellettavan arvonlisäverovapauden soveltamisalaa. Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuim kysyi, miten arvonlisäverodirektiivin ilmaisu "julkinen postilaitos" on tulkittava tilanteessa, jossa jäsenvaltion postipalvelut on vapautettu kilpailulle, postidirektiivin säännösten mukaisesti tietyille palvelutarjoajalle

yksinoikeuksin varattuja postipalveluita ei ole ja jäsenvaltiossa on yksi postidirektiivissä tarkoitettu nimetty yleispalvelujen tarjoaja.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (20.11.2007 ja 18.6.2008), että ilmaisulla "julkinen postilaitos" tarkoitetaan postipalveluja suorittavaa tahoa siltä osin kuin sen suorittamia palveluja ei ole vapautettu kilpailulle. Postidirektiivin käsitteistön mukaan kyse on siten postidirektiivin 7 artiklan mukaisten varattujen postipalvelujen suorittamisesta. Näin ollen vain kyseiset palvelut tulevat arvonlisäverovapauden piiriin. Palvelun suorittajan oikeudellisella muodolla tai postidirektiivin mukaisella nimetyllä yleispalvelun tarjoajalla ei ole merkitystä arvonlisäverovelvollisuuden arvioinnissa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 15.1.2009.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 23.4.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että käsitettä "julkinen postilaitos" on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan julkisia tai yksityisiä toimijoita, jotka sitoutuvat huolehtimaan jäsenvaltiossa kokonaan tai osittain postin yleispalvelusta. Vapautusta arvonlisäverosta sovelletaan sellaisiin palvelujen suorituksiin ja niihin liittyviin tavaroiden luovutuksiin, lukuun ottamatta henkilökuljetuksia ja televiestintäpalveluja, joita julkinen postilaitos suorittaa tässä ominaisuudessaan eli sellaisen toimijan ominaisuudessa, joka sitoutuu huolehtimaan jäsenvaltiossa kokonaan tai osittain postin yleispalvelusta. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin totesi, että vapautusta arvonlisäverosta ei sovelleta sellaisiin palvelujen suorituksiin ja niihin liittyviin tavaroiden luovutuksiin, joiden ehdot on neuvoteltu yksilöllisesti.

6. Asia C-459/07, *Elshani*

Ennakkoratkaisupyyntö *Ennakkoratkaisupyyntö* **kohde:** Yhteisön tullikoodeksista annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 - Tullivelan lakkaaminen - Yhdenvertaisen kohtelun periaate

Asian käsittely: Itävaltalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koski tullikoodeksin tulkintaa ja pätevyyttä. Kansallinen tuomioistuin kysyi ensinnä, onko tullikoodeksin tullivelan lakkaamista koskevan säännöksen sanamuotoa "säännösten vastaisesti tuotaessa" tulkittava siten, että siinä tarkoitettu tavarantoimittajan tuonti yhteisön tullialueelle päättyy jo viimeistään silloin, kun tavara poistuu rajatullitoimipaikasta tai muusta tulliviranomaisen osoittamasta paikasta, vai siten, että siinä tarkoitettu tavarantoimittajan tuonti yhteisön tullialueelle kestää niin kauan, kuin sen kuljetus jatkuu yhtenäisenä toimenpiteenä tavarantoimittajan tullialueelle tuonnin jälkeen. Kansallinen tuomioistuin kysyi toiseksi, onko edellä mainittua tullikoodeksin säännöstä tulkittava siten, että se on säännösten vastaiseen menettelyyn sovellettavan yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukainen, vaikka tullivelan lakkaaminen rajoitetaan siinä ainoastaan tiettyihin tullivelkoihin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (29.1.2008), että tullikoodeksin säännöstä on tulkittava siten, että niiden tavaroiden, joiden osalta syntyy säännöksessä tarkoitettu tullivelka, tuonti yhteisön alueelle voi päättyä myöhemminkin kuin tavarantoimittajan saavuttua rajatullitoimipaikkaan tai muuhun tulliviranomaisen osoittamaan paikkaan tai sen poistuttua tällaisesta paikasta, mikäli voidaan osoittaa, että tavara ei ole päätenyt vaihdannan piiriin. Säännöstä on tulkittava siten, että se ei ole yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastainen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mengozzin* 4.11.2008 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* totesi 2.4.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että tullikoodeksin säännöksiä on tulkittava siten, että jotta tullivelka lakkaisi, Euroopan yhteisön tullialueelle säännösten vastaisesti tuotujen tavaroiden takavarikoinnin on tapahduttava ennen kuin mainitut tavarat ohittavat ensimmäisen tullialueen sisäpuolella sijaitsevan tullitoimipaikan. Toiseen kysymykseen ei ollut tarpeen vastata.

7. Asia C-465/07, M. Elgafaji ja N. Elgafaji vastaan Staatssecretaris van Justitie

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Toissijaista suojelua vaativa henkilö - Ns. pakolaisen määritelmädirektiivi 2004/83/EY - Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artikla

Asian käsittely: Hollantilainen tuomioistuin tiedusteli ennakkoratkaisupyyntöllään, tuleeko direktiivin 2004/83/EY palautuskieltoa tulkita siten, että sen tulee vastata sisällöltään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen palautuskieltoa koskevaa oikeuskäytäntöä, erityisesti kun kyseessä on toissijaista suojelua hakevan henkilön kotimaassaan kokeman vaaran yksilöity luonne.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (8.2.2008), että direktiivin säännöksellä on tarkoitettu kirjata direktiiviin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklaan perustuvaa ns. palautuskieltoa koskeva Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö. Näin ollen direktiivin ilmaisu "henkilökohtainen vaara" tulisi tulkita Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklaa koskevaa oikeuskäytäntöä vastaavasti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduron* 9.9.2008 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 17.2.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että ennakkoratkaisukysymyksessä viitatus direktiivin säännös poikkeaa sisällöltään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 3 artiklasta. Tuomioistuimen mukaan käsillä olevan direktiivin säännöstä on näin ollen tulkittava itsenäisesti ja siten, että samalla kunnioitetaan perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan Euroopan ihmisoikeussopimuksessa. Tuomioistuin arvioi kuitenkin vakavan ja henkilökohtaisen vaaran olemassaolon voitavan poikkeuksellisesti katsoa toteen näytetyksi, kun käynnissä olevalle aseelliselle selkkaukselle tyypillisen mielivaltaisen väkivallan aste saavuttaa niin korkean tason, että on olemassa merkittäviä perusteita uskoa, että kyseiseen maahan tai tilanteen mukaan asianomaiselle alueelle palautettu siviilihenkilö joutuisi jo pelkästään sen takia, että hän on kyseisen maan tai alueen alueella, tällaiseen todelliseen vaaraan.

8. Asia C-523/07, A

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Bryssel II a -asetus (EY) N:o 2201/2003 – Lasten huostaanottoa ja sijoittamista koskeva päätös – Toimivaltainen tuomioistuin

Asian käsittely: Suomen KHO kysyi Bryssel II a -asetuksen tulkintaa koskevassa ennakkoratkaisupyyntössään muun muassa, miten asetuksen mukaista lapsen asuinpaikan käsitettä on tulkittava. Lisäksi KHO tiedusteli, millä edellytyksin muussa kuin lapsen asuinpaikan jäsenvaltiossa voidaan toteuttaa kiireellisiä turvaamistoimenpiteitä.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (3.3.2008 ja 22.10.2008), että lapsen asuinpaikan käsitteen tulkinna tulisi olla yhdenmukainen Haagin konventioiden mukaisen asuinpaikkakäsitteen tulkinna kanssa. Ratkaisevia ovat lapsen tosiasialliset olosuhteet. Jos lapsen asuinpaikka ei ole jäsenvaltiossa, jäsenvaltion tuomioistuin voi toteuttaa kiireellisiä

turvaamistoimenpiteitä asetuksen 20 artiklassa säädetyin edellytyksin. Toimenpiteen tulee olla väliaikainen tai turvaamistoimi siinä merkityksessä kuin asetuksessa säädetään. Toimenpiteen luonnetta ei tule arvioida kansallisen lainsäädännön ja sen käsitteistön mukaan vaan asetuksen tavoitteiden ja tarkoituksen mukaisesti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 29.1.2009 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 2.4.2009 antamassaan tuomiossa, että asuinpaikan käsitettä on tulkittava siten, että asuinpaikka on paikka, joka ilmentää lapsen tiettyä integroitumista sosiaaliseen ympäristöön ja perheympäristöön. Tämän arvioimiseksi on erityisesti otettava huomioon jäsenvaltioon muuttamisen ja sen alueella oleskelun osalta sen kesto, säännöllisyys, olosuhteet ja syyt, lapsen kansalaisuus, koulunkäynnin paikka ja olosuhteet, se, osaako lapsi kyseisen valtion kieltä, sekä lapsen perhesiteet ja sosiaaliset siteet kyseisessä valtiossa. Tuomioistuin katsoi, että kansallinen tuomioistuin voi päättää lasten huostaanoton kaltaisesta turvaamistoimesta, kun kyseessä oleva toimi on kiireellinen, se kohdistuu kyseessä olevassa jäsenvaltiossa oleskeleviin henkilöihin ja se on väliaikainen. Toimen toteuttaminen ja sitovuus määräytyvät kansallisen oikeuden mukaisesti. Tuomio oli pääosin Suomen kannan mukainen.

9. Asia C-19/08, *Petrosian*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Asetus (EY) N:o 343/2003 (Dublin-asetus) – Turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion määrittäminen – Määräaika turvapaikanhakijan siirrolle

Asian käsittely: Dublin-asetuksen mukaan jäsenvaltio voi siirtää kyseisessä valtiossa turvapaikkaa hakeneen henkilön sellaiseen toiseen jäsenvaltioon, jossa tämä on aiemmin hakenut turvapaikkaa, viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun toinen jäsenvaltio on hyväksynyt takaisinottopyyntönsä tai siitä, kun muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn johdosta annetaan päätös, jos muutoksenhaulla tai uudelleen käsittelyllä on lykkäävä vaikutus. Ruotsalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koski sitä, onko asetuksessa tarkoitettuna päätöksenä, josta kuuden kuukauden määräaika lasketaan, pidettävä sellaista muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn yhteydessä tehtävää päätöstä, jolla siirron toteuttamista lykätään vai muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn jälkeen annettavaa lopullista päätöstä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (5.5.2008), että Dublin-asetusta on tulkittava siten, että vastuu turvapaikkahakemuksen käsittelystä siirtyy sille jäsenvaltiolle, jossa hakemus tehtiin, jos siirtoa toiseen jäsenvaltioon ei toteuteta kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun lopullinen siirtoa koskeva päätös tehdään muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn johdosta, jos kyseisen jäsenvaltion asiaa koskevien sääntöjen perusteella muutoksenhaulla tai uudelleen käsittelyllä on lykkäävä vaikutus.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 29.1.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kun pyynnön esittäneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus, siirron täytäntöönpanon määräaika ei ala kulua vielä siitä tuomioistuimen väliaikaisesta päätöksestä lukien, jolla siirtomenettelyn täytäntöönpanoa lykätään, vaan vasta siitä tuomioistuimen päätöksestä lukien, jolla siirtomenettelyä koskeva asiaratkaisu tehdään ja joka ei enää voi estää täytäntöönpanoa.

10. Asia C-93/08, *Schenker*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Tullimenettely – Väärennetyt tavarat – Tavaroiden luovuttaminen tuhottavaksi – Hallinnollisista seuraamuksista vapautuminen – Asetuksen 1383/2003/EY 11 artikla – Yksinkertainen menettely

Asian käsittely: Latvialainen tuomioistuin esitti yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä siitä, onko asetuksen 1383/2003 11 artiklaa tulkittava siten, että tavaranhaltijalle tai tavaroiden omistajalle ei ole mahdollista asettaa kansallisessa lainsäädännössä säädettyä seuraamusta, kun teollis- ja tekijänoikeuden haltija sopii tavaranhaltijan tai tavaroiden omistajan kanssa näiden tavaroiden luovuttamisesta tuhottaviksi ja kun tulliviranomaiset saavat tämän menettelyn yhteydessä tiedon siitä, että tavarat ovat väärennetyjä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (6.6.2008), että asetuksen 11 artiklassa tarkoitetun yksinkertaisen menettelyn soveltaminen ei ole esteenä sille, että tavaran haltijalle tai omistajalle asetetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti teollis- ja tekijänoikeuden loukkauksesta säädetty seuraamus.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 12.2.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että toimivaltainen kansallinen viranomais ei menetä asetuksen 11 artiklan mukaisen yksinkertaisen menettelyn aloittamisen seurauksena oikeutta määrätä asetuksen 18 artiklassa säädettyä "seuraamusta", kuten hallinnollista sakkoa, tuotteiden yhteisön tullialueelle tuonnista vastuullisille.

11. Asia C-168/08, Hadadi

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Bryssel II a -asetus (EY) N:o 2201/2003 – Toimivaltainen tuomioistuin – Avioero – Kaksoiskansalaisuus

Asian käsittely: Ranskan Cour de Cassation pyrki ennakkoratkaisupyyntöllään selvittämään, mikä tuomioistuin on Bryssel II a -asetuksen mukaan toimivaltainen avioeroa koskevassa asiassa, kun molemmilla puolisoilla on samojen kahden Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaisuus ja avioeroa on haettu kummassakin jäsenvaltioissa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (16.7.2008), että Bryssel II a -asetuksen mukaan avioeroasioissa puolisoitten yhteinen kansalaisuus riittää yksinään tuomioistuimen toimivallan perusteeksi. Asetuksen ei katsottu mahdollistavan sitä, että tuomioistuimen toimivalta määräytyisi puolisoitten "vahvemman" kansalaisuuden perusteella.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Kokottin* 12.3.2009 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 16.7.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että jäsenvaltion tuomioistuin ei saa pitää aviopuolisoita, joilla on samojen kahden EU:n jäsenvaltion kansalaisuus ja avioeroa on haettu kummassakin jäsenvaltiossa, pelkästään oman valtionsa kansalaisina. Tällöin myöskään asetuksen mukaisen toimivallan määrittämisessä ei saa ottaa huomioon pelkästään vahvinta kansalaisuutta. Toimivaltaisia ovat päinvastoin kaikkien sellaisten jäsenvaltioiden tuomioistuimet, joiden kansalaisia molemmat aviopuolisot ovat.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-44/08, *Akavan Erityisalojen Keskusliitto AEK e.a. vastaan Fujitsu Siemens Computers Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Joukkovähentämisdirektiivi 98/59/EY – Yhteistoimintaneuvottelut

Asian käsittely: Suomen KKO on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle useita kysymyksiä joukkovähentämisdirektiivin yhteistoimintaneuvotteluja koskevien säännösten tulkinnasta konsernitilanteessa. Kysymykset koskevat neuvotteluvälvoitteen syntymisajankohtaa, neuvotteluvälvoitteen sisältöä sekä neuvotteluvälvoitteen synnyttäneen toimenpiteen toteuttamisen ja yhteistoimintaneuvotteluiden ajallista suhdetta.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (29.5.2008 ja 14.1.2009), että neuvotteluvälvoitus alkaa, kun on ilmeistä, että suunniteltu toimenpide johtaa henkilöstön joukkovähentämiseen. Neuvotteluiden aloittamisen ajankohta ei riipu siitä, onko työnantajan vielä mahdollista antaa työntekijöille kaikki direktiivissä tarkoitetut tiedot suunnitellusta toimenpiteestä ja sen henkilöstövaikutuksista. Työnantaja voi täydentää tietoja neuvotteluiden kuluessa. *Suomi* katsoi myös, että neuvotteluvälvoitteen syntymisen kannalta ei ole merkitystä sillä, tekeekö joukkovähentämiseen johtavan ratkaisun konsernitilanteessa työnantaja vai työnantajan emoyhtiö. Neuvotteluvälvoitteen syntyminen edellyttää, että joukkovähennystä koskeva harkinta on täsmentynyt koskemaan tietyn tytäryhtiön palveluksessa olevia työntekijöitä. Neuvottelumenettely on saatettava päätökseen, ennen kuin tehdään ratkaisu, jonka harkinta on laukaissut neuvotteluvälvoituksen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mengozzi* katsoi 22.4.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa pääosin Suomen kannan mukaisesti, että konsernitilanteessa välvoitus neuvotella työntekijöiden edustajien kanssa syntyy silloin, kun joko työnantaja tai siihen nähden määräysvaltaa käyttävä yritys suunnittelee tai ennakoi joukkovähentämistä. Jos joukkovähentämistä ennakoi emoyhtiö, neuvotteluvälvoitus syntyy vasta, kun emoyhtiö on yksilöinyt tytäryhtiön, jota tämä joukkovähentäminen koskee. Konsernitilanteessa työnantajan on saatettava neuvottelumenettely päätökseen, ennen kuin emoyhtiössä tehdään ratkaisu joukkovähentämisestä. Emoyhtiön sellaisella liiketoiminnallisella tai strategisella ratkaisulla, jonka perusteella joukkovähentämiset tytäryhtiössä ovat todennäköisiä mutta eivät vielä lopullisesti varmoja, ei voi olla ratkaisevaa merkitystä määriteltäessä työntekijöiden edustajien kanssa käytyjen neuvottelujen päättymisajankohtaa.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota 10.9.2009.

2. Asia C-192/08, *TeliaSonera Finland Oyj*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Käyttöoikeusdirektiivi 2002/19/EY – Viestintämarkkinalain 39 § – Teleyrityksen neuvotteluvälvoituksen sisältö – Viestintäviraston toimivalta

Asian käsittely: Suomen KHO haluaa kysymyksillään selvittää ensinnäkin, soveltuuko käyttöoikeusdirektiivin mukainen yhteenliittämistä koskeva neuvotteluvälvoitus kaikkiin teleyrityksiin. Toiseksi kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, millaisia toimivaltuuksia kansallisella sääntelyviranomaisella on tämän päättäessä, onko muu kuin huomattavan markkinavoiman teleyritys täyttänyt sille kuuluvan yhteenliittämistä koskevan neuvotteluvälvoituksen.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (29.8.2008 ja 2.4.2009) katsottiin, että kansallisessa laissa voidaan säätää, että mikä tahansa teleyritys on velvollinen neuvottelemaan yhteenliittämisestä toisen teleyrityksen kanssa. Kansallinen sääntelyviranomainen voi katsoa, että neuvotteluvälvoitusta ei ole täytetty, kun teleyritys, jolla ei ole huomattavan markkinavoiman asemaa, on tarjonnut yhteenliittämistä muun muassa täysin yksisuuntaisin ehdoin. Kansallinen sääntelyviranomainen voi

asettaa teleyritykselle, jolla ei ole huomattavan markkinavoiman asemaa, velvollisuuden neuvotella yhteenliittämisestä vilpittömässä mielessä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Ruiz-Jarabo Colomer* katsoi 14.5.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että kansallisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin tulee pääosin vastata Suomen kannan mukaisesti. Julkisasiamies katsoi kuitenkin Suomen kannan vastaisesti, että teleyrityksen verkon luonteella on merkitystä neuvotteluvollisuuden syntymiselle ja totesi, että kansallisen tuomioistuimen ratkaistavaksi jää kysymys siitä, täyttävätkö vastapuolen "verkot" puitedirektiivissä 2002/21/EY esitetyn "yleisen viestintäverkkojen" määritelmän.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-91/08, Wall AG

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 12 artikla (syrjinnän kielto) – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus) – Palveluja koskeva käyttöoikeussopimus – Julkiset hankinnat – Avoimuusvelvoite

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyy, edellyttääkö EY:n perustamissopimuksen määräyksistä johdettava avoimuusvelvoite, että palveluja koskevan käyttöoikeussopimukseen liittyvän hankintamenettelyn hävinneellä osapuolella on oltava kansallisen oikeuden nojalla oikeus nostaa kieltokanne. Tuomioistuin tiedustelee myös, mitä velvoitteita avoimuusvelvoitteesta seuraa tilanteessa, jossa käyttöoikeussopimusta halutaan muuttaa siten, että tarjouskilpailussa ilmoitettu aliurakoitsija halutaan vaihtaa. Tuomioistuin kysyy lisäksi, onko avoimuusvelvoitteen vastaisesti tehty käyttöoikeussopimus purettava.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (24.6.2008 ja 9.6.2009) katsottiin, että avoimuusvelvoite ei edellytä, että käyttöoikeussopimukseen liittyvän hankintamenettelyn hävinneellä osapuolella on oltava kansallisen oikeuden nojalla oikeus nostaa kieltokanne. Asia ratkeaa lähtökohtaisesti kansallisten menettelysääntöjen perusteella. Kansallisten oikeussääntöjen on täytettävä vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteen mukaiset vaatimukset. Ei ole poissuljettua, että hankinta tulee avoimuusvelvoitteen noudattamiseksi avata uudelleen kilpailulle tilanteessa, jossa hankintasopimusta muutetaan siten, että tarjouskilpailussa ilmoitettu aliurakoitsija vaihdetaan. Tämä edellyttää kuitenkin, että aliurakoitsijan vaihtamista voidaan pitää koko hankintasopimuksen kannalta merkittävänä sopimusmuutosmuutoksena. Avoimuusvelvoitteesta ei seuraa, että sen vastaisesti tehty käyttöoikeussopimus olisi aina viran puolesta purettava.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

2. Asia C-467/08, SGAE v. Padawan

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Tietoyhteiskunnan tekijänoikeusdirektiivi 2001/29/EY – Kappaleiden valmistaminen yksityiseen käyttöön – Sopivan hyvityksen käsite

Asian käsittely: Direktiivin pääsäännön mukaan tekijänoikeuden haltijoilla on yksinoikeus valmistaa kappaleita teoksista. Poikkeuksena tästä jäsenvaltiot voivat säätää luonnollisille henkilöille oikeuden valmistaa kappaleita yksityiseen käyttöön edellyttäen, että oikeudenhaltijat saavat sopivan hyvityksen. Espanjalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koskee "sopivan hyvityksen" käsitteen tulkintaa.

Tuomioistuimen kysymykset koskevat mm. sopivan hyvityksen tarkoitusta, sen keräämisen järjestämistä ja kysymystä siitä, voidaanko sopiva hyvitys kerätä muista kuin yksityiseen kopiointiin tarkoitetuista laitteista.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.2.2009), että "sopivan hyvityksen" käsite on yhdenmukaistettu siten, että sitä tulkitaan koko yhteisössä itsenäisesti ja yhtenäisesti direktiivin ja kyseisen säännöksen tavoitteen valossa. Käsitettä tulisi tulkita sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan takaamista koskevan tavoitteen mukaisesti. Sopivan hyvityksen tulisi taata se, että oikeudenhaltijat saavat riittävän korvauksen suojattujen aineistojensa yksityisestä käytöstä ja siitä haitasta, joka aineistojen laillisesta yksityiskäytöstä heille aiheutuu. Tilanteessa, jossa jäsenvaltio on valinnut järjestelmän, jossa sopiva hyvitys kerätään kopiointiin käytettävistä koneista, laitteista ja tarvikkeista, on direktiivin mukaan perusteltua rajata yksinomaan ammattikäyttöön tarkoitettut koneet, laitteet ja tarvikkeet hyvitysmaksun ulkopuolelle.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos jokin jäsenvaltio, komissio tai pääasian osapuoli sitä pyytää.

3. Asia C-471/08, *Parviainen v. Finnair Oyj*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Raskaussuojeludirektiivin 92/85/ETY 11 artikla – Raskaana olevan työntekijän palkan määräytyminen, kun hänet on siirretty toisiin tehtäviin

Asian käsittely: Helsingin käräjäoikeus on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä asiassa, joka koskee raskaussuojeludirektiivin 92/85/ETY tulkintaa. Se kysyy, onko direktiivin 11 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että raskauden takia muihin, alemmin palkattuihin tehtäviin siirretylle työntekijälle on sen mukaan suoritettava yhtä suurta palkkaa kuin työntekijä oli ennen siirtymistä keskimäärin saanut ja onko tältä osin merkitystä sillä, millaisia lisiä ja millä perusteella työntekijälle on maksettu peruskuukausipalkan lisäksi.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (17.2.2009) katsottiin, että raskaussuojeludirektiivin 11 artiklan 1 kohdasta ei välittömästi johdu, että raskauden takia muihin, alemmin palkattuihin tehtäviin siirretylle henkilölle tarvitsisi maksaa aiempien työtehtävien mukaisia olosuhdelisiä siirron aikana. Työehtosopimuksen määräyksiä ansiotakuusta tulee kuitenkin soveltaa työehtosopimuksessa sovitulla tavalla, eivätkä työehtosopimuksen määräykset saa olla syrjiviä.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely 17.9.2009.

4. Asia C-52/09, *TeliaSonera Sverige AB*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 82 artikla – Laajakaistaliittymien jälleenmyyntituotteet – Hintaruuvi

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin haluaa ennakkoratkaisupyyntönsä selvittää EY 82 artiklan vastaisen hintaruuvien olemassa olon toteennäyttämisen edellytyksiä sekä kilpailun rajoittamisen ja yrityksen määräävän markkina-aseman vahvuuden vaikutusta tämän arvioimisessa. Lisäksi tuomioistuin kysyy, vaikuttaako arvioinnissa se, että yrityksellä ei ole lakisääteistä velvollisuutta päästää toisia yrityksiä käyttämään verkkoaan, ja onko toimitettavan tavaran tai palvelun välttämättömyydellä merkitystä väärinkäytön osoittamisessa. Tuomioistuin kysyy vielä, onko arvioinnissa vaikutusta sillä, että kyseessä on toimitus uudelle asiakkaalle ja edellyttääkö väärinkäytön toteaminen sitä, että määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen voidaan odottaa saavan toiminnasta tuloja, joilla se

kattaa kärsimänsä tappiot. Viimeiseksi kansallinen tuomioistuin tiedustele, millainen merkitys markkinoiden muutokselle ja markkinoille tulosta aiheutuville kustannuksille tulisi arvioinnissa antaa.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (4.6.2009) katsottiin, että EY 82 artiklan vastaisen hintaruuvin toteamiseksi tulee osoittaa, että yrityksellä on määräävä markkina-asema tukkutuotteen markkinoilla, hintojen ja kustannusten välillä on epäsuhta ja että väärinkäyttö vaikuttaa markkinoiden rakenteeseen. Hintaruuvin osoittaminen ei edellytä, että määräävässä markkina-asemassa olevalla yrityksellä tulisi olla lakisääteinen velvollisuus tukkutuotteen toimittamiseen tai määräävä markkina-asema vähittäismarkkinoilla. Myöskään loppukäyttäjien markkinoilla sovellettavilla hinnoilla ei olisi Suomen kannan mukaan merkitystä hintaruuvin arvioimisessa tukkutuotteen markkinoilla. Hintaruuvin olemassa olo olisi lisäksi mahdollista, vaikka määräävässä markkina-asemassa oleva yritys ei saisikaan voittoa kyseessä olevasta toiminnostaan. Kilpailua rajoittavan vaikutuksen osalta Suomi katsoi, että vahingollisten vaikutusten toteaminen ei edellytä kaiken kilpailun eliminointumista, vaan tehokkaan kilpailun estymistä on tarkasteltava erityisesti kuluttajille aiheutuvan vahingon näkökulmasta. Tehokas kilpailu estyy mm. silloin, kun määräävän markkina-aseman omaava yritys hallitsee sellaista tuotantopanosta, jota kilpailijoiden ei ole mahdollista korvata jollain toisella tuotantopanoksella kohtuullisessa ajassa mielekkäin kustannuksin eli toisin sanoen on välttämätön kilpailijoille.

Lisäksi Suomi katsoi, että määräävän markkina-aseman arvioinnissa ei voida eritellä eri tasoja, vaan yrityksellä joko on tai ei ole määräävää markkina-asemaa tietyillä markkinoilla. Määräävän markkina-aseman yrityksen tulee lähtökohtaisesti kohdella asiakkaitaan yhdenvertaisesti asiakkuussuhteen kestosta riippumatta. Lopuksi Suomi katsoi, että kasvuvaiheessa oleva toimiala ei ole millään tavalla kilpailusääntöjen eikä EY 82 artiklan soveltamisen ulkopuolella.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos jokin jäsenvaltio, komissio tai pääasian osapuoli sitä pyytää.

SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET

Tämä jakso koskee EY 226 artiklaan perustuvia jäsenyyssvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostanut Suomea vastaan. Seuraavassa esitellään ne Suomea vastaan nostetut rikkomuskanteet, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys (2.2.1 jakso) tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.2.2 jakso).

Tuomiot

1. Asia C-10/08, komissio vastaan Suomi

Euroopan komissio voi **EY 226 artiklan** perusteella nostaa jäsenvaltiota vastaan jäsenyyssvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevan **rikkomuskanteen** yhteisöjen tuomioistuimessa, jos se katsoo, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille yhteisön oikeuden mukaan kuuluvan velvollisuutensa. Kanteen nostamista edeltää aina komission jäsenvaltiolle antama virallinen huomautus ja perusteltu lausunto.

Kanteen kohde: EY 90 artikla – Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY – Autoverosta maksettava arvonlisävero (elv) – Alle kuusi kuukautta vanhojen ajoneuvojen arvon alentuminen

Asian käsittely: Komissio katsoi kanteessaan (10.1.2008), että autoverosta maksettavan arvonlisäveron kantaminen ja veron vähennysoikeus ovat ristiriidassa EY 90 artiklan sekä kuudennen

arvonlisäverodirektiivin kanssa. Lisäksi autoverolain alle kuusi kuukautta vanhojen ajoneuvojen verotusarvon määrittäystä koskevat säännökset olivat komission mukaan EY 90 artiklan vastaisia.

Suomi katsoi asian käsittelyn kirjallisessa (25.2.2008 ja 6.6.2008) ja suullisessa (22.1.2009) vaiheessa, että yhteisöjen tuomioistuin on jo ottanut kantaa elv:n yhteensopivuuteen EY 90 artiklan kanssa asiassa *Siilin* antamassaan tuomiossa. Tuomion perusteella voidaan päätellä, ettei veron kantaminen tai sen vähennysoikeus ole ristiriidassa EY 90 artiklan kanssa. Vähennysoikeus ei myöskään ole ristiriidassa kuudennen arvonlisäverodirektiivin kanssa, koska siinä on kyse arvonlisäverojärjestelmästä erillisestä ja sen kannalta teknisestä elv:n oikaisusta. Myös komission alle kuusi kuukautta vanhojen ajoneuvojen verotusarvon määrittäksen EY 90 artiklan vastaisuutta koskevat väitteet kiistettiin.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 19.3.2009 antamassaan tuomiossa, että elv:n vähennysoikeus on EY 90 artiklan ja arvonlisäverodirektiivin vastainen. Tuomioistuin katsoi, että myös Suomen alle kolme kuukautta vanhojen ajoneuvojen verotusarvon määrittäystä koskevat säännökset ovat EY 90 artiklan vastaisia. Kolmesta kuuteen kuukautta vanhoja ajoneuvoja koskevien säännösten osalta yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi komission kanteen. Tuomio oli pääosin Suomen kannan vastainen.

2. Asia C-144/08, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Ajoneuvojen väliaikaista maahantuontia koskeva direktiivi 83/182/ETY – Autoverolain vakinaisen asuinpaikan määrittelmä – Määräaikaisen tehtävän vaatima oleskelu

Asian käsittely: Komissio katsoi kanteessaan (8.4.2008), että Suomi rikkoo direktiiviä, koska autoverolaissa oleva pysyvän asuinpaikan määrittelmä on epätäydellinen. Suomessa määräaikaisen tehtävän suorittamiseksi oleskelevan henkilön, joka ei palaa säännöllisesti jäsenvaltioon, jossa hänen henkilökohtaiset siteensä ovat, pysyväksi asuinpaikaksi katsotaan Suomi. Tästä johtuen hän ei komission mukaan voi tuoda ja käyttää verotta väliaikaisesti Suomessa muussa jäsenvaltiossa rekisteröityä ajoneuvoa kuutta kuukautta (sekä mahdollisesti hakemuksesta myönnettyä enintään yhden vuoden lisämääräaikaa) pidempää aikaa palaamatta säännöllisesti alkuperävaltioon.

Suomi katsoi asian käsittelyn kirjallisessa (23.5.2008 ja 22.9.2008) ja suullisessa (25.3.2009) vaiheessa, että direktiivi edellyttää myöntämään verovapauden jäsenvaltiossa määräaikaisen tehtävän suorittamista varten oleskeleville henkilöille ainoastaan kuuden kuukauden ajaksi. Autoverolain nojalla määräaikaisen tehtävän suorittamista varten Suomessa oleskeleva henkilö saa tosiasiaa käyttää ajoneuvoa Suomessa tämän ajan ilman, että hänen tulisi palata säännöllisesti alkuperämaahansa. Käytännössä tähän määräaikaan on yleensä vielä mahdollista saada vuoden pidennys.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* hyväksyi 4.6.2009 antamallaan tuomiolla komission kanteen Suomen kannan vastaisesti. Kanne hyväksyttiin sillä perusteella, että Suomen lainsäädäntöön ei sisälly säännöstä Suomessa määräaikaista tehtävää suorittavan henkilön vakinaisen asuinpaikan määrittämisestä.

3. Asia C-293/08, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Pakolaisen määrittelmää koskevan direktiivin 2004/83/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: Komissio katsoi kanteessaan (3.7.2008), että Suomi ei ole antanut direktiivin täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (8.8.2008) komission kanteen oikeaksi. Direktiivin täytäntöönpano on viivästynyt.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 5.2.2009 antamassaan tuomiossa, ettei Suomi ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-284/05, komissio v. Suomi

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (15.7.2005) Suomen rikkoneen yhteisön oikeutta kieltäytyessään laskemasta ja maksamasta omia varoja, joita se ei ole asettanut komission käyttöön yhteisön tullitariffin vastaisesti puolustustarvikkeiden tullittoman tuonnin yhteydessä vuosina 1998–2002. Suomi on siten laiminlyönyt yhteisön omien varojen asetuksen mukaiset velvollisuutensa.

Suomi katsoi asian kirjallisessa (1.9.2005 ja 1.12.2005) ja suullisessa (25.11.2008) vaiheessa, että komission kanne tulisi hylätä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

2. Asia C-335/07, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Yhdyskuntajätevesidirektiivi 91/271/ETY – Typen jälkikäsittely yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (18.7.2007), että Suomi rikkoo direktiiviä, koska Suomessa ei edellytetä typen jälkikäsittelyä kaikissa yli 10 000 avl:n (asukasvastineluku) taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa. Direktiivin mukaan tällaisten taajamien jätevesistä on paikallisista olosuhteista riippuen poistettava tehostetusti fosforia tai typpeä tai molempia.

Suomi katsoi asian käsittelyn kirjallisessa (27.9.2007 ja 18.3.2008) ja suullisessa (19.2.2009) vaiheessa, ettei Suomi ole velvollinen suorittamaan typen jälkikäsittelyä kaikissa yli 10 000 avl:n jätevedenpuhdistamoissa, vaan ainoastaan niissä tilanteissa, joissa se on paikallisista olosuhteista johtuen tarpeen. Paikalliset olosuhteet eivät Suomessa aina automaattisesti edellytä typen poistoa, koska yhdyskuntajätevesien tyyppi ei useissa tapauksissa aiheuta haittaa ympäristölle.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 26.3.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että komission kanne tulisi hylätä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

3. Asia C-246/08, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY - Oikeusaputoimistojen osakorvausta vastaan suorittamat oikeudelliset neuvontapalvelut - Arvonlisäveron kantaminen

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan (3.6.2008), että Suomi on laiminlyönyt kuudennen arvonlisäverodirektiivin mukaiset velvollisuutensa jättäessään kantamatta arvonlisäveron valtion oikeusaputoimistojen oikeusapusäännösten mukaisesti osakorvausta vastaan suorittamista oikeudellisista neuvontapalveluista tuomioistuinasioissa samalla, kun vastaavat palvelut yksityisten avustajien suorittamina ovat arvonlisäverollisia.

Suomi katsoi asian kirjallisessa vaiheessa (16.7.2008 ja 12.11.2008), että komission tarkoittamista palveluista ei ole kannettava arvonlisäveroa, koska oikeusaputoimistojen antama oikeusaputoiminta muodostaa jakamattoman kokonaisuuden, jota ei ole pidettävä direktiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana. Lisäksi Suomi katsoi, että toiminnassa on joka tapauksessa kyse direktiivin 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitettusta valtion viranomaisen ominaisuudessa harjoittamasta toiminnasta, josta ei tule kantaa arvonlisäveroa. Vastineessa katsottiin, ettei oikeusaputoimistojen tuomioistuinasioissa osakorvausta vastaan antamien oikeusapupalveluiden jääminen arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle johda sellaiseen huomattavaan kilpailun vääristymiseen, joka edellyttäisi arvonlisäveron kantamista direktiivin 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitettusta viranomaistoiminnasta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 7.7.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että komission kanne tulisi hylätä. Julkisasiamies katsoi, ettei komissio ole näyttänyt riittävällä tavalla, että suomalaisten julkisten oikeusaputoimistojen palvelut olisivat arvonlisäverollisuuden kannalta ”taloudellista toimintaa”. Julkiset oikeusaputoimistot toimivat joka tapauksessa viranomaisen omaisuudessa eikä komissio ole osoittanut huomattavaa kilpailun vääristymää.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

VALITUSASIAT

Seuraava jakso koskee valituksia, jotka on tehty yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisusta. Kertomuskauden aikana on annettu tuomio yhdessä valitusasiassa, jossa Suomi on vastaajana (2.3.1 jakso). Yksi asia, jossa Suomi on vastaajana, on kirjallisessa vaiheessa (2.3.2 jakso). Niitä valitusasioita, joissa Suomi on tehnyt väliintulon, käsitellään jaksossa 2.4.

Tuomiot

1. Asia C-

362/06 P, Markku Sahlstedt ym. sekä MTK ry ja MTK:n säätiö

Yhteisöjen tuomioistuimen ensimmäisen oikeusasteen antamiin tuomioihin voi **hakea muutosta** yhteisöjen tuomioistuimelta oikeuskysymysten osalta. Valittajina voivat olla asian kokonaan tai osittain hävinneet osapuolet ja eräin edellytyksin myös muut tahot. Samassa asiassa ensimmäisessä oikeusasteessa väliintulijana olleet tahot ovat asian osapuolia myös valitusvaiheessa.

Valituksen kohde: Muutoksenhaku – Direktiivi 92/43/ETY – Luontotyyppien suojelu – Komission päätös 2005/101/EY – Luettelo yhteisön tärkeänä pitämistä alueista – Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely Useat maanomistajat sekä MTK tekivät valituksen Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-150/05, *Sahlstedt ym. vastaan komissio*, antamasta määräyksestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli kyseisellä määräyksellään jättänyt valittajien nostaman kumoamiskanteen tutkimatta, sillä kanteen kohteena ollut päätös ei koskenut tämän asian

valittajia EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla suoraan ja erikseen eikä näillä siten ollut kanneoikeutta.

Suomi ei antanut asiassa vastinetta, eikä osallistunut suulliseen käsittelyyn.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Bot* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 23.10.2008.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 23.4.2009 antamassaan tuomiossa, ettei valittajilla ollut kanneoikeutta ja hylkäsi valituksen. Tuomio oli Suomen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsittelyssä esittämän kannan mukainen.

Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-139/07 P, komissio vastaan Technische Glaswerke Ilmenau GmbH

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio – Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Valtiontukimenettelyn asiakirjat – Asiakirjojen konkreettinen ja asiakirjakohtainen tutkimisvelvollisuus

Asian käsittely: *Komissio* on valituksellaan (8.3.2007) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-237/02, *Technische Glaswerke*, antaman tuomion. Tuomiolla kumottiin komission päätös, jolla kantajalta evättiin oikeus tutustua tälle myönnettyjen tukien tutkintamenettelyjä koskeviin asiakirjoihin. Komissio katsoo, että tutustumisoikeus valtiontukimenettelyyn liittyviin asiakirjoihin voidaan evätä ilman asiakirjakohtaista ja konkreettista tutkimisvelvollisuutta. Komissio kiinnitti huomiota siihen, että valtiontukisääntöjen mukaan kolmansilla osapuolilla, kuten tuensaajalla, ei ole oikeutta tutustua menettelyn asiakirjoihin.

Suomi pyysi vastineissaan (12.6.2007 ja 11.1.2008) ja suullisessa käsittelyssä (16.6.2009) komission valituksen hylkäämistä. *Suomi* katsoi, että toimitilin ei vapaudu asiakirjapyynnössä tarkoitettujen asiakirjojen konkreettisesta ja asiakirjakohtaisesta tutkimisvelvollisuudesta pelkästään sillä perusteella, että kysymys on valtiontukimenettelyyn liittyvistä asiakirjoista. Asianosaisjulkisuutta ja yleisöjulkisuutta koskevilla säännöillä on eri tavoitteet. Avoimuusasetuksen mukaisen asiakirjapyynnön käsittelyssä on noudatettava avoimuusasetuksen säännöksiä, vaikka hakijalla ei esimerkiksi tuensaajan asemansa perusteella olisikaan oikeutta tutustua menettelyn asiakirjoihin valtiontukisääntöjen nojalla.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta 8.9.2009.

VÄLIINTULOT

Tässä jaksossa esitellään ne vireillä olevat kanteet, joissa *Suomi* on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Joukossa on sekä muita jäsenvaltioita vastaan nostettuja rikkomuskanteita että yhteisön säädöksiä koskevia kumoamiskanteita. Ensimmäisessä jaksossa esitellään asiat, joissa on kertomuskautena annettu tuomio (2.4.1 jakso), toisessa ne asiat, joissa on annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.4.2) ja kolmannessa kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.4.3 jakso).

Tuomiot

1. Asia C-205/06, komissio vastaan Itävalta

Jäsenvaltio voi aina tehdä **väliintulon** yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevassa suorassa kanneasiassa. Jäsenvaltio voi tehdä väliintulon esimerkiksi komission toista jäsenvaltiota vastaan käynnistämässä EY 226 artiklan mukaisessa kanneasiassa tai jäsenvaltion tai yksityisen tahon komissiota vastaan nostamassa EY 230 artiklan mukaisessa kumoamiskanteessa. Myös valitusasioissa on mahdollista tehdä väliintulo. Jäsenvaltion tulee väliintulollaan aina tukea jotakin asian osapuolista.

Kanteen kohde: Investointeja koskevat sopimukset - Vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset - EY 57(2), 59 tai 60(1) artiklaan perustuvat pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoitukset - Ristiriita perustamissopimuksen kanssa

Asian käsittely: Komissio katsoi kanteessaan (5.5.2006), että Itävallan ennen unionin jäseneksi tuloaan tekemiin kahdenvälisiin investointisopimusten sisältämät vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset estävät Itävaltaa noudattamasta yhteisössä toteutettavia pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoituksia. Komission mukaan Itävalta ei ole noudattanut EY 307 artiklan mukaisia velvollisuuksiaan, koska se ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä poistaakseen ristiriidat kyseisten määräysten ja perustamissopimuksen pääomien ja maksujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten välillä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (11.12.2006) sekä asian suullisessa käsittelyssä (6.5.2008) Itävaltaa ja vaati kanteen hylkäämistä. Itävallan investointisopimusten sisältämät vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset eivät ole ristiriidassa perustamissopimuksen kanssa sikäli kuin ei ole olemassa komission tarkoittamia toimenpiteitä, jotka olisivat ristiriidassa investointisopimusten kyseisten määräysten kanssa, eikä komissio ole tällaisia toimenpiteitä yksilöinyt.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduron* 10.7.2008 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 3.3.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut EY 307 artiklan toisen kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole käyttänyt aiheellisia keinoja ristiriitojen poistamiseksi pääomansiirtoa koskevista määräyksistä investointisopimuksissa, jotka se on tehnyt eräiden kolmansien maiden kanssa.

2. Asia C-249/06, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: Investointeja koskevat sopimukset - Vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset - EY 57, EY 59 ja EY 60 artiklaan perustuvat pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoitukset - EY 307 artikla

Asian käsittely: Komissio katsoi kanteessaan (2.6.2006), että eräät Ruotsin ennen unionin jäseneksi tuloaan tekemiin kahdenvälisiin investointisopimusten sisältämät vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset estävät Ruotsia noudattamasta EY:n toimielinten toteuttamia pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoituksia. Komission mukaan Ruotsi ei ole noudattanut EY 307 artiklan toisen kohdan mukaisia velvollisuuksiaan, koska se ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä poistaakseen ristiriidat kyseisten määräysten ja perustamissopimuksen pääomien ja maksujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten välillä.

Suomi tuki väliintulollaan Ruotsia. Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (12.4.2007) sekä asian suullisessa käsittelyssä (6.5.2008), että kanteessa tarkoitetut investointeja koskevat sopimukset eivät ole komission väittämällä tavalla ristiriidassa EY 57 artiklan 2 kohdan, 59 tai 60 artiklan 1 kohdan kanssa. Ruotsi ei ole jättänyt täyttämättä EY 307 artiklan 2 kohdan mukaisia velvollisuuksiaan. Pelkästään se, että yhteisöllä on toimivalta yllä mainittujen määräysten nojalla toteuttaa rajoituksia, ei merkitse ristiriitaa kanteen kohteena olevien sopimusten kanssa. EY 307 artiklan 2 kohdassa edellytetään kuitenkin nimenomaisesti todettujen ristiriitojen olemassaoloa. Vaikka komission näkemys hyväksyttäisiin, useat esillä olevista sopimuksista sisältävät lausekkeitä, joiden nojalla Ruotsi voi noudattaa mahdollisia EY:n toimielinten toteuttamia rajoituksia.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduron* 10.7.2008 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 3.3.2009 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Ruotsi ei ole noudattanut EY 307 artiklan toisen kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole käyttänyt aiheellisia keinoja ristiriitojen poistamiseksi pääomansiirtoa koskevista määräyksistä investointisopimuksissa, jotka se on tehnyt eräiden kolmansien maiden kanssa.

3. Asia C-480/06, komissio vastaan Saksa

Kanteen kohde: Jätehuoltopalvelujen hankinta - Palveluhankintadirektiivi 92/50/ETY - Kuntien välinen yhteistoiminta - Hallinnollinen uudelleenjärjestely

Asian käsittely: *Komissio* vaati kanteessaan (24.11.2006) yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksa ei ole noudattanut palveluhankintadirektiivin mukaisia velvoitteitaan. Eräät saksalaiset piirikunnat ovat tehneet sopimuksen jätehuoltopalveluista julkisoikeudellisen laitoksen kanssa kilpailuttamatta hankintaa yhteisössä, vaikka hankinnan arvo ylittää direktiivin soveltamisen kannalta merkityksellisen kynnysarvon.

Suomi pyysi 19.3.2007 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana Saksaa. Suomi ei jättänyt asiassa väliintulokirjelmää.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mázak* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 19.2.2009.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* hylkäsi kanteen 9.6.2009 antamallaan tuomiolla. Tuomioistuim katsoi, että riidanalaista sopimusta ei tarvinnut kilpailuttaa. Tämä johtui siitä, että riidanalainen sopimus muodostaa perustan ja oikeudelliset puitteet julkisen palvelun suorittamiselle eli jätteiden hyödyntämiseen lämmöntuotannossa käytettävän laitoksen myöhemmälle rakentamiselle ja käyttämiselle. Sopimus on tehty ainoastaan julkisten viranomaisten välillä ilman yksityisen tahon osallistumista eikä siinä määrätä jätteidenkäsittelylaitoksen rakentamiseksi ja käyttämiseksi mahdollisesti tarpeellisen julkisen hankintasopimuksen tekemisestä tai estetä sellaisen tekemistä.

4. Asia C-518/06, komissio vastaan Italia

Kanteen kohde: Vakuutusyhtiöiden sopimuksentekovelvollisuus - Kolmas vahinkovakuutusdirektiivi 92/49/ETY - EY 43 artikla (sijoittautumisoikeus) - EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus)

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (20.12.2006), että Italia ei ole noudattanut direktiivistä

ilmeneviä vakuutustuotteiden vapaan markkinoinnin eikä EY 43 ja EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan. EY 43 ja 49 artiklaa rikotaan muun muassa siksi, että Italian lainsäädännössä säädetään kaikille vakuutuslaitoksille moottoriajoneuvojen vastuuvakuutuksen tekemistä koskeva velvollisuus, joka ulottuu kaikkiin vakuutuksenottajien luokkiin ja kaikkiin Italian alueisiin. Sopimuksentekovelvollisuuden aiheuttama rajoitus ei ole suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (19.9.2007) Italiaa ja vaati kanteen hylkäämistä. Kirjelmässä käsiteltiin komission kannetta vain vakuutusyhtiön sopimuksentekovelvoitteen osalta. Suomi katsoi, että vakuutusyhtiöön kohdistuva sopimuksentekovelvollisuus on perusteltu sekä yleiseen järjestykseen että kuluttajansuojaan liittyvistä syistä, vaikka sen katsottaisiin rajoittavan palvelujen tarjoamisen vapautta ja sijoittautumisoikeutta. Sopimuksentekovelvollisuus on tarpeellinen ja oikeasuhteinen keino sillä tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mazák* katsoi 9.9.2008 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi 28.5.2009 antamallaan tuomiolla komission kanteen Suomen kannan mukaisesti. Tuomioistuin katsoi, että vakuutusyhtiöiden sopimuksentekovelvollisuus on asianmukainen keino edistää niiden yhteisön oikeussääntöjen täytäntöönpanoa, jotka koskevat jokaiselle ajoneuvon omistajalle säädettyä velvollisuutta liikennevakuutuksen ottamiseen, ja siten myös edistää näiden oikeussääntöjen tavoitteen eli tieliikenneonnettomuuksien uhreille maksettavien asianmukaisten korvausten turvaamisen toteutumista.

5. Asia T-129/08, *Sahlstedt ja muut*

Kanteen kohde: Komission päätös 2008/24/EY - Luontodirektiivi 92/43/ETY - Natura-alue - EY 230 artikla - Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: *Sahlstedt ja muut* vaativat kanteessaan (31.3.2008) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla päivitettiin luetteloa luontodirektiivin mukaisista nk. Natura-alueista, Suomea koskevilta osin tai ainakin kanteessa yksilöityjen alueiden osalta.

Komissio teki 2.9.2008 väitteen kanteen tutkimatta jättämisestä.

Suomi jätti asiassa väliintulohakemuksen (30.6.2008) tukeakseen komissiota. Suomi totesi väliintulokirjelmässään (18.11.2008), että Suomella ei ole lisättävää komission kirjelmään asian tutkittavaksi ottamisen osalta.

Kantajat ilmoittivat 20.5.2009 päivätyllä kirjeellään peruuttavansa kanteen.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuin* antoi 30.6.2009 määräyksen asian poistamiseksi rekisteristä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-294/05, *komissio vastaan Ruotsi*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (20.7.2005), että Ruotsi on rikkonut yhteisön oikeutta kieltäytyessään laskemasta ja maksamasta omia varoja, joita se ei ole asettanut komission käyttöön yhteisön tullitariffin vastaisesti puolustustarvikkeiden sekä kaksikäyttötuotteiden tullittoman tuonnin yhteydessä vuosina 1998–2002. Ruotsi on siten laiminlyönyt yhteisön omien varojen asetuksen mukaiset velvollisuutensa.

Suomi katsoi Ruotsia tukevassa väliintulokirjelmässään (11.12.2007), että komission kanne tulisi hylätä siltä osin kuin se koskee puolustustarvikkeiden tuontia.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

2. Asia C-372/05, *komissio vastaan Saksa*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (7.10.2005), että Saksa on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuomin osalta vuosina 1998–2002 ja laiminlyönyt viivästyskoron maksamisen tältä osin.

Suomi katsoi Saksaa tukevassa väliintulokirjelmässään (19.5.2006), että komission kanne tulisi hylätä. *Suomi* osallistui asiassa 25.11.2008 järjestettyyn suulliseen käsittelyyn.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

3. Asia C-387/05, *komissio vastaan Italia*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (24.10.2005), että Italia on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on yksipuolisesti vapauttanut tuontitulleista sekä siviili- että sotilaskäyttöön tarkoitetun materiaalin ja kieltäytynyt laskemasta ja maksamasta tällaisen vapautuksen perusteella perimättä jätettyjä omia varoja sekä viivästyskorkoja.

Suomi on 24.2.2006 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Italiaa. *Suomi* ei jättänyt asiassa väliintulokirjelmää.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

4. Asia C-409/05, komissio vastaan Kreikka

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (21.11.2005), että Kreikka on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuonnin osalta ja laiminlyönyt viivästyskoron maksamisen tältä osin.

Suomi katsoi Kreikkaa tukevassa väliintulokirjelmässään (11.12.2007), että komission kanne tulisi hylätä. Suomi osallistui asiassa 25.11.2008 järjestettyyn suulliseen käsittelyyn.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

5. Asia C-461/05, komissio vastaan Tanska

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (23.12.2005), että Tanska on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuonnin osalta ja kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoa omille varoille, jotka se jätti asettamatta komission käyttöön.

Suomi katsoi Tanskaa tukevassa väliintulokirjelmässään (13.7.2006), että komission kanne tulisi hylätä. Suomi osallistui asiassa 25.11.2008 järjestettyyn suulliseen käsittelyyn.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

6. Asia C-239/06, komissio vastaan Italia

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (29.5.2006), että Italia on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on yksipuolisesti vapauttanut tuontitulleista sotilaskäyttöön tarkoitetun materiaalin ja

kieltäytynyt laskemasta ja maksamasta tällaisen vapautuksen perusteella perimättä jätettyjä omia varoja sekä viivästyskorkoja.

Suomi katsoi Italiaa tukevassa väliintulokirjelmässään (26.1.2007), että komission kanne tulisi hylätä. Suomi osallistui asiassa 25.11.2008 järjestettyyn suulliseen käsittelyyn.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 10.2.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että komission kanne tulisi hyväksyä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

7. Asia C-13/07, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston ja jäsenvaltioiden päätös yhteisön ja jäsenvaltioiden Maailman kauppajärjestön (WTO) yleisneuvostossa vahvistettavasta kannasta koskien Vietnamin liittymistä WTO:hon – EY 133 artikla (yhteinen kauppapolitiikka) – Toimivalta

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (18.1.2007) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston ja jäsenvaltioiden päätöksen yhteisön ja jäsenvaltioiden WTO:n yleisneuvostossa vahvistettavasta kannasta koskien Vietnamin liittymistä WTO:hon. Päätös tulisi kumota siltä osin kuin sen oikeudellisena perustana on jaettua toimivaltaa koskeva EY 133 artiklan 6 kohta.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (27.9.2007) sekä asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (3.2.2009) neuvostoa ja vaati tuomioistuinta jättämään kanteen tutkimatta siltä osin kuin se koskee neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöstä ja joka tapauksessa hylkäämään kanteen perusteettomana. Suomi katsoi, että riidanalaisen neuvoston päätöksen on tullut perustua kaikkia niitä kysymyksiä koskeville oikeudellisille perustoille, joita yhteisön ja Vietnamin väliset WTO:n sopimuskokonaisuudesta johtuvat sitoumukset koskevat. WTO:n sopimuskokonaisuuteen sisältyy määräyksiä, joissa ylitetään EY 133 artiklan 6 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla yhteisön sisäinen toimivalta. Lisäksi ainakin GATS:iin sisältyviin yhteisön ja Vietnamin sidontalistoihin sisältyy EY 133 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa mainittuja aloja koskevia sitoumuksia.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 26.3.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että kanne tulisi jättää tutkimatta siltä osin kuin se koskee neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden edustajien tekemää päätöstä. Muilta osin kanne tulisi hylätä perusteettomana. Ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

8. Asia C-438/07, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: Yhdyskuntajätevesidirektiivi 91/271/ETY – Typen jälkikäsitellyt yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (19.9.2007), että Ruotsi ei ole noudattanut direktiiviä, koska se ei ole varmistanut että kaikkien yli 10 000 asukasvastineluvun taajamien yhdyskuntajätevesien puhdistamojen kaikki päästöt, jotka johdetaan haavoittumiselle alttiille alueille tai niiden valuma-alueille, jälkikäsitellään typen osalta direktiivin edellyttämällä tavalla.

Suomi katsoi Ruotsia tukevassa väliintulokirjelmässään (7.5.2008) sekä asian suullisessa käsittelyssä (19.2.2009), että direktiivistä ei seuraa yleistä velvollisuutta typenpoistoon kaikkien haavoittumiselle alttiille alueille johdettavien jätevesien osalta vaan typenpoiston tarve riippuu paikallisista olosuhteista. Yhteisöjen tuomioistuimessa on vireillä vastaavaa oikeuskysymystä koskeva komission *Suomea vastaan* nostama kanne (asia C-335/07, *komissio vastaan Suomi*.)

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 26.3.2009 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että komission kanne tulisi hylätä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan tuomiota.

Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-246/07, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: EY 10 artikla (lojaliteettivelvollisuus) – EY 300 artikla (sopimuksentekomenettely) – Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (22.5.2007), että Ruotsi on rikkonut EY 10 artiklaa ja EY 300 artiklan 1 kohtaa esittämällä yksipuolisesti Tukholman yleissopimuksen sihteeristölle niin sanottujen PFOS-yhdisteiden lisäämistä sopimuksen liitteeseen. *Komissio* katsoo, että Ruotsi rikkoi toimillaan yhteisön kansainvälisen edustuksen yhtenäisyyden, koska Ruotsi toimi asiassa, vaikka se tiesi yhteisön puitteissa aiottavan valmistella toimenpiteitä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (20.3.2008) sekä asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (29.4.2009) Ruotsia. *Suomi* katsoi, että kansainvälisen sopimuksen neuvottelemista yhteisön puolesta koskevasta EY 300 artiklan 1 kohdasta ei seuraa jäsenvaltiolle velvoitteita, joita Ruotsin voitaisiin edes periaatteessa katsoa rikkoneen. Lisäksi *Suomi* katsoi, että tietyn kysymyksen kuulumisesta yhteisön ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan ei seuraa, että yhteisö ja jäsenvaltiot voisivat vain yhdessä päättää kyseisen toimivallan käytöstä. *Suomi* katsoi myös, että arvioitaessa jäsenvaltioiden toimintamahdollisuuksia kansainvälisten ympäristösopimusten puitteissa on huomioitava EY 176 artikla, jonka mukaan suojatoimenpiteet, jotka on toteutettu EY 175 artiklan nojalla, eivät estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai toteuttamasta tiukempia suojatoimenpiteitä. *Suomi* katsoi lisäksi, että EY 10 artiklasta ei seuraa jaetun toimivallan sopimuksen osapuolena olevalle jäsenvaltiolle velvollisuutta pidättäytyä toimivaltansa käytöstä tilanteessa, jossa yhteisö ei ole päättänyt käyttää omaa toimivaltansa ja jossa yhteisestä toimintalinjasta sopiminen yhteisön ja jäsenvaltioiden kesken ei ole osoittautunut mahdolliseksi.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta 1.10.2009.

2. Asia C-514/07 P, Ruotsi ja Association de la presse internationale ASBL (API) vastaan komissio

Kanteen kohde: Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Asiakirjajulkisuus – Tuomioistuinkäsittelyn suoja – Tutkintatoimien tarkoituksen suoja

Asian käsittely: Ruotsi on valittanut (22.11.2007) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antamasta tuomioista asiassa T-36/04, *API*. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että komissiolla oli avoimuusasetuksen mukaisen tuomioistuinkäsittelyn suojan nojalla oikeus kieltäytyä luovuttamasta asiakirjoja jotka liittyivät oikeudenkäyntiasioihin, joissa ei ollut

vielä järjestetty suullista käsittelyä. Tuomioistuin ei näiden tilanteiden osalta edellyttänyt luovuttamismahdollisuuden asiakirjakohtaista ja konkreettista tutkintaa. Ruotsi katsoo, ettei tämä soveltu yhteen sen velvollisuuden kanssa, että luovuttamiskysymys on tutkittava kulloisenkin asiakirjan sisällön perusteella.

Suomi yhtyi asian suullisessa käsittelyssä (16.6.2009) Ruotsin vaatimukseen. Suomi katsoi, että konkreettinen ja asiakirjakohtainen tutkimisvelvollisuus koskee toimielimen oikeudenkäyntikirjelmiä. Vaikka oikeudenkäynnin vaihe tulee luonnollisesti ottaa huomioon yhtenä tekijänä poikkeuksen soveltamista koskevassa arvioissa, Suomi katsoi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen katsoessaan, että asiakirjakohtaista tutkimisvelvollisuutta ei missään tapauksessa sovelleta ennen istunnon ajankohtaa. Tuomion katsottiin olevan oikeudellisesti virheellinen myös siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että avoimuusasetuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ylivoimaisen yleisen edun tulee periaatteessa olla erillinen niistä periaatteista, jotka ovat kyseisen asetuksen taustalla.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta 1.10.2009.

3. Asia C-28/08 P, komissio vastaan Bavarian Lager Co Ltd. ja Euroopan tietosuojavaltuutettu

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio – Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Yksityisyyden suojaa koskeva poikkeus – Henkilötietoasetus (EY) N:o 45/2001

Asian käsittely: Komissio on valituksellaan (24.1.2008) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-194/04, *Bavarian Lager*, antaman tuomion. Tuomiolla kumottiin komission päätös, jolla komissio kieltäytyi antamasta tutustuttavaksi kantajan pyytämään kokouspöytäkirjaan viiden kokousosallistujan nimen osalta. Komissio katsoo, että tuomiossa on tulkittu väärin avoimuusasetuksen mukaista yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa koskevaa poikkeusta. Komission mukaan poikkeusta sovellettaessa tulisi soveltaa myös henkilötietoasetuksen säännöksiä.

Suomi katsoi *Bavarian Lageria* tukevassa väliintulokirjelmässään (26.8.2008) ja asian suullisessa käsittelyssä (16.6.2009), että komission valitus tulisi hylätä. Suomi katsoi, että yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa koskevaa poikkeusta sovellettaessa on otettava huomioon henkilötietojen suojaa koskevat yhteisön lainsäädännön periaatteet. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että henkilötietoja sisältävää asiakirjaa koskevaa asiakirjapyyntöä ratkaistaessa olisi sovellettava henkilötietoasetuksen mukaisia menettelysääntöjä.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta 8.10.2009.

4. Asia T-29/08, Liga para a Protecção da Natureza vastaan komissio

Kanteen kohde: Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 - Århus-asetus (EY) N:o 1367/2006 - Ympäristötieto - Komission kielteinen päätös

Asian käsittely: Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa komission päätöksen, jolla komissio kieltäytyi luovuttamasta kantajan pyytämiä asiakirjoja vedoten avoimuusasetuksen mukaiseen tutkintatoimien suojaa koskevaan poikkeukseen asiakirjajulkisuudesta. Kantajan pyytämät asiakirjat liittyivät komission Portugalia vastaan käynnistämään, ns. luontodirektiivin 92/43/EY rikkomista koskeneeseen valvontamenettelyyn. Komissio katsoi, että

asiakirjojen luovuttaminen vaarantaisi komission ja jäsenvaltion välisen luottamuksen valvontamenettelyn puitteissa ja siten näiden tutkintatoimien tarkoituksen.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (26.8.2008) kantajan vaatimusta kanteen kohteena olevan päätöksen kumoamisesta. Suomi katsoi, että ympäristötietoa koskevien asiakirjapyyntöjen käsittelyssä tulee huomioida muun muassa ympäristötiedon saatavuutta koskevien Århusin yleissopimuksen ja Århus-asetuksen tavoitteet. Näillä tavoitteilla on merkitystä tulkittaessa avoimuusasetuksen mukaisia poikkeuksia asiakirjajulkisuudesta, sekä erityisesti arvioitaessa sitä, edellyttääkö avoimuusasetuksessa tarkoitettu ylivoimainen yleinen etu asiakirjojen luovuttamista. Suomi katsoi, että komissio oli laiminlyönyt velvollisuutensa arvioida konkreettisesti ja asiakirjakohtaisesti, kuuluivatko pyydettyt asiakirjat poikkeusperusteiden piiriin. Komissio oli lisäksi laiminlyönyt velvollisuutensa soveltaa avoimuusasetuksen poikkeusperusteita suppeasti. Komissio ei myöskään ollut täyttänyt velvollisuuttaan tutkia, edellyttikö ylivoimainen yleinen etu asiakirjojen luovuttamista ja voidaanko asiakirjat luovuttaa osittain.

Komissio katsoi 25.11.2008 päivätyssä hakemuksessaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, että kanteen kohde on muuttunut ja siitä on tullut perusteeton, ja että tuomioistuimen ei siten ole tarve lausua asiasta vaan että kanne raukeaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan mukaisesti.

Suomi antoi 15.1.2009 komission hakemukseen liittyen kirjallisen lausuman, jossa katsottiin, että Suomi ei hyväksy komission näkemystä kanteen perusteettomuudesta. Suomen mukaan siitä seikasta, että komission uudessa päätöksessään antamat perustelut poikkeavat alkuperäisen ja kanteen kohteena olevan päätöksen perusteluista, ei voi seurata sellaista kanteen kohteen muutosta, jonka seurauksena kanteesta tulisi perusteeton edellä mainitun työjärjestyksen 113 artiklan tarkoittamalla tavalla.

Seuraava vaihe: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen odotetaan seuraavaksi ratkaisevan kysymyksen siitä, onko kanteesta tullut perusteeton. Se voi myös lykätä asian ratkaistavaksi lopullisen tuomion yhteydessä.

5. Asia C-211/08, komissio v. Espanja

Kanteen kohde: Asetus (ETY) N:o 1408/71 - EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) - Toisessa jäsenvaltiossa saadusta välttämättömästä hoidosta syntyneiden kulujen korvaaminen

Asian käsittely: Komissio vaatii kanteessaan (20.5.2008) yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Espanja ei ole noudattanut EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on evännyt korvauksen sellaisista lääketieteellisistä kuluista, jotka ovat syntyneet toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvan tilapäisen oleskelun aikana saadusta välttämättömästä sairaanhoidosta. Komissio katsoo, että Espanjan järjestelmä voi rajoittaa sekä sairaanhoitopalveluiden tarjoamista että sellaisten muiden kuin sairaanhoitopalveluiden tarjoamista, jotka ovat syynä Espanjassa asuvan henkilön siirtymiseen toiseen jäsenvaltioon.

Suomi katsoi Espanjaa tukevassa väliintulokirjelmässään (17.2.2009), että Espanja on toiminut asetuksen 1408/71 mukaisesti. Siltä osin kuin komissio katsoo Espanjan lainsäädännön rajoittavan palveluiden tarjoamisen vapautta sairaanhoitopalveluiden osalta, EY 49 artikla ei ole lainkaan sovellettavissa asiaan. Henkilön liikkumisella toiseen jäsenvaltioon ja siellä vastaanotetuilla sairaanhoitopalveluilla ei ole EY 49 artiklan soveltamisen kannalta riittävää yhteyttä tilanteessa, jossa henkilö oleskelee muusta kuin lääketieteellisestä syystä toisessa jäsenvaltiossa ja oleskelun aikana ilmenee, että hänen tilansa edellyttää lääketieteellisistä syistä välttämättömiksi tulevia

sairaanhoidopalveluita. Muiden kuin sairaanhoidopalveluiden osalta rajoitus vaikuttaa täysin hypoteettiselta, eikä Espanjan lainsäädäntöä voida tältä osin pitää EY 49 artiklan vastaisena.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos joku asianosainen sitä pyytää.

6. Asia C-281/08 P, *Landtag Schleswig-Holstein v. komissio*

Valituksen kohde: Valitus - Vaatimus saada tutustua asiakirjaan - Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 - Oikeudellisen neuvonannon suoja

Asian käsittely: Landtag Schleswig-Holstein on valittanut (27.6.2008) Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-236/06 antamasta määräyksestä, jolla tuomioistuin on jättänyt tutkimatta sen komissiota vastaan EY 230 artiklan mukaisen kumoamiskanteen. Kyseisessä asiassa Landtag vaati kumottavaksi komission päätökset, joilla hylättiin Landtagin vaatimus saada tutustua asiakirjaan, joka sisältää komission oikeudellisen osaston lausunnon teletunnistetietoja koskevasta puitepäättösehdotuksesta

Suomi jätti asiassa väliintulokirjelmän 6.4.2009. Suomi ilmoitti, että se ei ota kantaa kanneoikeutta koskevaan prosessuaaliseen kysymykseen, mutta ottaa tarvittaessa kantaa avoimuusasetuksen tulkintaa koskevaan pääasiakysymykseen sen jälkeen, kun valittajan asianosaiskelpoisuutta koskeva kysymys on ratkaistu.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos joku asianosainen sitä pyytää.

7. Asia C-423/08, *komissio v. Italia*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Yhteisön tullikoodeksista annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 - Tileihin kirjaaminen tullien jälkikannossa - Tullien jälkikannossa noudatettavat määräajat

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan, että Italia ei ole noudattanut yhteisön omien varojen asetuksen ja tullikoodeksin mukaisia velvoitteitaan, koska se on jättänyt noudattamatta määräaikoja, jotka koskevat jälkikäteen perittyjen yhteisön omien varojen kirjaamista tileihin, ja näin ollen maksanut ne yhteisölle myöhässä.

Suomi katsoi Italiaa tukevassa väliintulokirjelmässään (5.6.2009), että jälkikäteen määrittävät tullit voidaan kirjata tullikoodeksin mukaan yhteisön omien varojen tilille sekä osoittaa maksuvelvollinen vasta sen jälkeen, kun tullivelalliselle on annettu tilaisuus tulla kuulluksi.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos joku asianosainen sitä pyytää.

8. Asia T-471/08, *Toland v. Euroopan parlamentti*

Kanteen kohde: Asiakirjajulkisuus - Avoimuusasetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 2 ja 3 kohdan poikkeusperusteet

Asian käsittely: Irlantilainen Toland on nostanut yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa Euroopan parlamenttia vastaan kanteen, jossa hän vaatii, että Euroopan parlamentin varapuhemiehen tekemä päätös kumotaan siltä osin kuin siinä evätään kantajalta oikeus tutustua

Euroopan parlamentin sisäisen tarkastuksen yksikön kertomukseen, jonka otsikkona on "Tarkastuskertomus Euroopan parlamentin jäsenten avustajakorvauksista".

Suomi pyysi väliintulohakemuksellaan (16.3.2009) saada tukea väliintulijana Tolandia.

Seuraava vaihe: Suomella on mahdollisuus jättää asiassa väliintulokirjelmä viimeistään 11.9.2009.

9. Asia C-506/08 P, *Ruotsi v. komissio (MyTravel Group)*

Valituksen kohde: Asiakirjajulkisuus – Avoimuusasetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 2 ja 3 kohdan poikkeusperusteet

Asian käsittely: Ruotsi on valittanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-403/05, *MyTravel Group plc*, antamasta tuomiosta. Ruotsi vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion tuomiolauselman 2 kohdan ja komission päätökset niiltä osin kuin komissio oli kyseisillä päätöksillä kieltäytynyt antamasta *MyTravel Group plc*:lle oikeutta tutustua yhtäältä komission ns. Airtours-tuomion johdosta perustaman työryhmän raporttiin ja sen valmistelumateriaaliin ja toisaalta muihin Airtours/First Choice-asian asiakirja-aineiston asiakirjoihin.

Suomi pyysi väliintulohakemuksellaan (16.3.2009) saada tukea väliintulijana Ruotsia.

Seuraava vaihe: Suomella on mahdollisuus jättää asiassa väliintulokirjelmä viimeistään 11.9.2009.

10. Asia C-512/08, *komissio v. Ranska*

Kanteen kohde: Ennakkoluvan edellyttäminen korvauksen myöntämiselle toisessa jäsenvaltiossa saaduista tietyistä muista kuin sairaalahoidoista – Täydentävän korvauksen myöntäminen – EY 49 artikla

Asian käsittely: Komissio katsoo, että Ranska ei ole noudattanut EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt ennakkoluvan korvauksen saamisen edellytykseksi sellaisten yksityisvastaanotolla saatavilla olevien lääkäripalveluiden osalta, jotka edellyttävät kansallisessa laissa määriteltujen erityislaitteiden käyttämistä.

Suomi tuki 10.7.2009 päivätyssä väliintulokirjelmässään Ranskaa ja vaati kanteen hylkäämistä. *Suomi* katsoi, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jossa ennakkolupavaatimus on katsottu perustelluksi sairaalassa suoritettavien hoitopalvelujen osalta, on sovellettavissa myös erityislaitteiden käyttöä edellyttävien yksityisvastaanotolla saatavien lääkäripalvelujen osalta. Sairaalahoidon osalta vahvistetun suunnittelutarpeen katsottiin koskevan myös tällaista hoitoa. Tämän vuoksi ennakkolupavaatimus katsottiin perustelluksi.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos joku asianosainen sitä pyytää.

11. Asia T-362/08, *IFAW v. komissio*

Kanteen kohde: Asiakirjajulkisuus – Avoimuusasetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan poikkeusperusteet

Asian käsittely: IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds GmbH (IFAW) vaati kanteessaan (28.8.2008) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla komissio on kieltäytynyt myöntämästä oikeutta tutustua Saksan liittokanslerin kirjeeseen komission puheenjohtajalle. Kirje koski Natura 2000 -järjestelmään kuuluvan alueen luokittelun poistamista ja se on yksi niistä asiakirjoista, joiden luovuttamisen kieltämistä koskevan päätöksen yhteisöjen tuomioistuin kumosi 18.12.2007 asiassa C-64/05 P *Ruotsi v. komissio* antamallaan tuomiolla. Komissio luovutti asiakirjat kantajalle 19.6.2008 lukuun ottamatta kyseessä olevaa kirjettä. Komissio perusteli kieltäytymisensä pääosin sillä, että Saksa oli vastustanut asiakirjan luovuttamista. Komissio katsoi, ettei sillä ole avoimuusasetuksen mukaan itsenäistä harkintavaltaa asiakirjan luovuttamisen osalta, kun asiakirjan alkuperävaltio on vastustanut sen luovuttamista.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (17.4.2009) IFAW:a ja katsoi, että komissio on riidanalaisessa päätöksessään tulkinnut ja soveltanut virheellisesti avoimuusasetusta, koska se ei ollut tutkinut, arvioinut ja perustellut sisällöllisesti niiden avoimuusasetuksen poikkeusperusteiden soveltuvuutta, joihin jäsenvaltio on vedonnut katsoessaan, että asiakirjaa ei tule luovuttaa. EY 253 artiklassa tarkoitettu toimielimen perusteluvelvollisuus ei Suomen mukaan täyttynyt sillä, että toimielin välitti hakijalle jäsenvaltiolta saamansa perustelut, vaikka poikkeusperuste voisikin asiallisesti soveltua tilanteeseen. Toiseksi Suomi katsoi, että todistusvelvollisuus poikkeusperusteiden soveltuvuudesta ei voi olla sillä osapuolella, joka ei ole voinut tutustua asiakirjan sisältöön, ja jolla ei siten ole käytössään tarvittavaa tietoa, jonka perusteella se voisi esittää todisteita poikkeusperusteiden soveltuvuudesta.

Seuraava vaihe: Asiassa järjestetään suullinen käsittely, jos joku asianosainen sitä pyytää.

12. Asia T-59/09, *Saksa v. komissio*

Kanteen kohde: Asiakirjajulkisuus – Avoimuusasetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohta – Jäsenvaltion oikeus kieltää komission hallussa olevan asiakirjan luovuttaminen

Asian käsittely: Saksan liittotasavalta vaatii kanteessaan (11.2.2009) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission 5.12.2008 tekemän päätöksen, jolla komissio antoi Saksan liittotasavallan hallituksen esittämästä vastalauseesta huolimatta yksityisille kolmansille oikeuden tutustua Saksan viranomaisilta peräisin oleviin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä koskeviin asiakirjoihin. Kantajan mukaan komissiolla ei ole oikeutta tutkia itse laajasti niitä perusteita, joiden nojalla asiakirjaan tutustuminen evätään avoimuusasetuksen 4 artiklan 1 - 3 kohdan perusteella, sillä yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-64/05 P, *Ruotsi v. komissio*, antaman tuomion mukaan toimielin voi sivuuttaa jäsenvaltion esittämän vastalauseen vain, mikäli vastalauseetta "ei ole mitenkään perusteltu" tai siinä "ei ole tukeuduttu" avoimuusasetuksessa vahvistettuihin epäämisperusteisiin. Luettuna yhdessä EY 10 artiklan kanssa tämä tarkoittaa Saksan mukaan sitä, että epäämisperusteiden olemassaolon arviointi kuuluu normaalitapauksissa jäsenvaltioille.

Suomi pyysi 30.6.2009 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana vastaajana olevaa komissiota.

Seuraava vaihe: Yhteisöjen tuomioistuimen odotetaan asettavan määräajan väliintulokirjelmän jättämiselle.

13. Asia T-82/09, *Dennekamp v. Euroopan parlamentti*

Kanteen kohde: Väliintulohakemuksen tekeminen – Asiakirjajulkisuus – Avoimuusasetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan poikkeusperuste ja suhde henkilötietoasetukseen (EY) N:o 45/2001

Asian käsittely: Hollantilainen Dennekamp on nostanut yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen, jossa hän vaatii, että Euroopan parlamentin tekemä asiakirjajulkisuutta koskeva päätös kumotaan. Päätöksellä Euroopan parlamentti on evännyt kantajalta oikeuden tutustua asiakirjoihin, joista käy ilmi, ketkä Euroopan parlamentin jäsenet ovat lisäeläkejärjestelmän jäseniä, nimiluetteloon, josta käy ilmi ketkä olivat lisäeläkejärjestelmän jäseniä 1.9.2005 sekä sellaisten tämänhetkisten jäsenten nimiluetteloon, joiden osalta parlamentti maksaa kuukausittaisia maksuja.

Suomi pyysi väliintulohakemuksellaan (16.6.2009) saada tukea väliintulijana Dennekampia.

Seuraava vaihe: Yhteisöjen tuomioistuimen odotetaan asettavan määräajan väliintulokirjelmän jättämiselle.

LAUSUNTOPYYNNÖT

Tässä jaksossa esitellään EY 300 artiklaan perustuvat yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt suunnitellun kansainvälisen sopimuksen yhteisön oikeuden mukaisuutta koskevat lausuntopyynnöt. Kertomuskaudella Suomi on osallistunut yhden lausuntopyynnön käsittelyn kirjalliseen vaiheeseen. Lausuntopyynnöt ovat melko harvinaisia. Vuonna 2008 niitä esitettiin vain yksi ja edellinen vuonna 2004.

EY 300 artiklan 6 kohdan mukaan Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio tai jäsenvaltio voi pyytää yhteisön tuomioistuimen **lausunnon** siitä, onko suunniteltu kansainvälinen sopimus sopusoinnussa yhteisön oikeuden kanssa.

1. Lausuntopyyntö 1/08, sopimusten tekeminen GATS-sopimuksen XXI artiklassa tarkoitettujen WTO:n jäsenten kanssa

Lausuntopyynnön kohde: EY:n ja sen jäsenvaltioiden erityisten sitoumusten listan muuttamiseen liittyvät sopimukset - EY 133 artikla (yhteinen kauppapolitiikka) - Toimivallan jako - Asianmukainen oikeusperusta

Asian käsittely: Komissio pyrkii lausuntopyynnöllään selvittämään, kuuluuko EY:n ja sen jäsenvaltioiden erityisten sitoumusten muuttamiseen liittyvien sopimusten tekeminen WTO:n jäsenvaltioiden kanssa yhteisön yksinomaisen toimivallan piiriin vai yhteisön ja sen jäsenvaltioiden jaetun toimivallan piiriin. Lisäksi komissio kysyy, onko EY 133 artiklan 1 ja 5 kohta yhdessä EY 300 artiklan 2 kohdan kanssa asianmukainen oikeusperusta säädökselle, jolla sopimukset tehdään yhteisön tai yhteisön ja sen jäsenvaltioiden puolesta.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (14.7.2008 ja 10.2.2009), että lausuntopyynnön kohteena olevat sopimukset kuuluvat yhteisön ja sen jäsenvaltioiden jaetun toimivallan

piiriin ja että lausuntopyynnössä mainitut määräykset eivät ole asianmukainen oikeusperusta säädökselle, jolla sopimukset tehdään yhteisön puolesta.

Seuraava vaihe: Asiassa odotetaan yhteisöjen tuomioistuimen lausuntoa.

RIKKOMUSMENETTELYT

Seuraavassa käydään läpi ne EY 226 artiklaan perustuvat Euroopan komission Suomea vastaan käynnistämät rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on vastattu komission antamaan viralliseen huomautukseen (3.1 jakso) tai perusteltuun lausuntoon (3.2 jakso). Komissio ei voi nostaa jäsenvaltiota vastaan rikkomuskannetta, jos se ei ensin ole antanut virallista huomautusta ja perusteltua lausuntoa. Rikkomuskanteita on käsitelty edellä 2.2 jaksossa.

EY 226 artiklan mukainen virallinen huomautus on EY 226 artiklan mukaisen rikkomusmenettelyn ensimmäinen vaihe, jossa komissio yksilöi oikeusriidan kohteen. Jäsenvaltiolla on yleensä kaksi kuukautta aikaa vastata viralliseen huomautukseen. Komissio voi antaa myös täydentävän virallisen huomautuksen.

EY 226 artiklan mukainen perusteltu lausunto on EY 226 artiklan mukaisen rikkomusmenettelyn toinen vaihe. Perusteltu lausunto vastaa asiasisällöltään virallista huomautusta. Myös perusteltuun lausuntoon vastaamisen määräaika on kaksi kuukautta. Vastaamalla perusteltuun lausuntoon komissiota tyydyttävällä tavalla jäsenvaltio voi välttää kanteen EY-tuomioistuimessa. Komissio voi antaa myös täydentävän perustellun lausunnon.

Komissio voi käynnistää **EY 228 artiklan mukaisen rikkomusmenettelyn**, jos se katsoo, että jäsenvaltio ei ole toteuttanut yhteisöjen tuomioistuimen EY 226 artiklan mukaisessa asiassa antaman tuomion täytäntöönpanemiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Myös tämä rikkomusmenettely jakautuu **virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon** vaiheeseen. Jos EY 228 artiklan mukainen rikkomusmenettely etenee kannevaiheeseen, yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä jäsenvaltion maksettavaksi kiinteämääräisen hyvityksen ja/tai uhkasakon.

EY 226 ARTIKLAN MUKAISET VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Virallinen huomautus 1.12.2008 (2008/0769–0772); neljän direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2006/46/EY, 2006/66/EY, 2007/45/EY ja 2008/49/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (23.1.2009) kerrottiin, että direktiivin 2006/66/EY täytäntöönpano on ilmoitettu komissiolle sekä Manner-Suomen että Ahvenanmaan osalta. Direktiivien 2006/46/EY ja 2008/49/EY täytäntöönpano on ilmoitettu komissiolle ja täytäntöönpano on automaattisesti voimassa myös Ahvenanmaan maakunnassa. Direktiivin 2007/45/EY täytäntöönpanon todettiin olevan kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

2. Virallinen huomautus 1.12.2008 (2008/2285); suuronnettomuuksien torjuntaa koskevan direktiivin 2003/105/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että kahden direktiivin säännöksen täytäntöönpano on ollut Suomessa puutteellista.

Suomen vastauksessa (23.1.2009) kerrottiin, että kyseiset säännökset on pantu asianmukaisesti täytäntöön, mutta notifiointi on ollut puutteellista. Asianmukaiset notifiointit on nyt tehty.

3. Virallinen huomautus 1.12.2008 (2008/2301); romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY puutteellinen täytäntöönpano

Komissio katsoo, että useat romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY säännökset on pantu Suomessa puutteellisesti täytäntöön.

Suomen vastauksessa (23.1.2009) kiistettiin komission väitteet kokonaisuudessaan sekä Manner-Suomen että Ahvenanmaan maakunnan osalta.

4. Virallinen huomautus 30.1.2009 (2009/0046–0050); viiden direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2007/47/EY, 2007/63/EY, 2008/7/EY, 2008/13/EY ja 2008/109/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (24.3.2009) kerrottiin, että direktiivin 2007/63/EY, 2008/7/EY ja 2008/13/EY täytäntöönpano on ilmoitettu komissiolle ja täytäntöönpano on automaattisesti voimassa myös Ahvenanmaan maakunnassa. Direktiivi 2008/109/EY on pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta, mutta Ahvenanmaan osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu. Direktiivin 2007/47/EY täytäntöönpanon todettiin olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

5. Virallinen huomautus 24.2.2009 (2009/2022); direktiivin 2006/117/Euratom täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2006/117/Euratom täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (15.4.2009) kerrottiin, että direktiivin 2006/117/Euratom täytäntöönpano on ilmoitettu komissiolle ja täytäntöönpano on automaattisesti voimassa myös Ahvenanmaan maakunnassa.

6. Virallinen huomautus 15.5.2009 (2009/2073); kasvihuonekaasupäästöjen seuranta

Komissio katsoo, että Suomi ei ole toimittanut sille kaikkia kasvihuonepäästöjen seurantaa ja Kioton pöytäkirjan täytäntöönpanoa koskevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä 280/2004/EY

ja komission päätöksessä 2005/166/EY tarkoitettuja tietoja, kun se on jättänyt ilmoittamatta tiedot oikeushenkilöistä, jotka on valtuutettu osallistumaan Kioton pöytäkirjan 6, 12 ja 17 artiklaan perustuviin järjestelmiin asiaa koskevien kansallisten tai yhteisön säännösten mukaisesti. Komissiolle toimitettuihin tietoihin ei ollut myöskään liitetty luetteloa oikeushenkilöistä, jotka jäsenvaltio on valtuuttanut pitämään hallussaan sallittuja päästömääräyksiköitä (AAU), poistoyksiköitä (RMU), päästövähennysyksiköitä (ERU) ja sertifioituja päästövähennyksiä (CER), mukaan luettuina väliaikaiset sertifioidut päästövähennykset (tCER) ja pitkäaikaiset sertifioidut päästövähennykset (lCER).

Suomi ilmoitti vastauksessaan (2.7.2009) pyydetty tiedot per 3.6.2009 ja totesi, että kyseiset tiedot jäivät epähuomiossa puuttumaan Suomen komissiolle 15. tammikuuta toimittamasta kansallisesta inventaarioraportista (National GHG - Inventory Report).

7. Virallinen huomautus 3.6.2009 (2009/0249–0252); neljän direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2004/8/EY, 2008/39/EY, 2008/76/EY ja 2009/7/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (21.7.2009) kerrottiin, että direktiivi 2004/8/EY on Manner-Suomen osalta vielä osittain panematta täytäntöön. Täytäntöönpanon arvioitiin voitavan notifioida syyskuussa 2009. Direktiivin 2008/39/EY osalta todettiin Ahvenanmaan maakunnan tarkoituksena olevan notifioida täytäntöönpano elokuussa 2009. Direktiivien 2008/76/EY ja 2009/7/EY täytäntöönpanon ilmoitettiin olevan jo notifioitu.

EY 226 ARTIKLAN MUKAISET PERUSTELLUT LAUSUNNOT

1. Perusteltu lausunto 2.2.2009 (2007/4228); puun myyntitulon lähdeverotus

Komissio katsoo, ettei rajoitetusti verovelvollisten Suomesta saamien puun myyntitulojen verotus ole yhdenmukainen EY 56 artiklan ja ETA-sopimuksen 40 artiklan kanssa, sillä Suomessa olevan metsän omistajiin sovelletaan eri sääntöjä sen perusteella, ovatko nämä Suomessa yleisesti verovelvollisia vai eivät. Rajoitetusti verovelvolliset voivat komission mukaan joutua epäedulliseen asemaan yleisesti verovelvollisiin verrattuna, koska rajoitetusti verovelvolliset eivät voi vähentää saamastaan puun myyntitulosta tulon hankkimisesta aiheutuneita kuluja.

Suomen vastauksessa (25.3.2009) ilmoitettiin, että puun myyntitulon verotusta koskevaa lainsäädäntöä muutetaan. Rajoitetusti verovelvollisten saamien puun myyntitulojen verotuksessa siirrytään samaan verotusmenettelylain mukaiseen verotukseen, jota sovelletaan yleisesti verovelvollisten saamien puun myyntitulojen verotuksessa. Yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisten saamia puun myyntituloja verotetaan muutoksen jälkeen yhtenäisen verokannan mukaisesti verovelvollisen asuinpaikasta riippumatta. Vastaavasti vähennysoikeutta laajennetaan siten, että myös rajoitetusti verovelvolliset voivat muutoksen seurauksena tehdä puun myyntitulosta tuloverolain mukaisia vähennyksiä. Suomi ilmoitti, että lainsäädäntömuutosta koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kesäkuuhun 2009 mennessä ja säännösten arvioidaan tulevan voimaan 1.1.2010 lukien.

2. Perusteltu lausunto 2.2.2009 (2008/0533); direktiivin 2006/32/EY täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2006/32/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 5.8.2008 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (24.3.2009) todettiin, että direktiivin 2006/32/EY täytäntöönpano on edelleen kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu. Direktiivi kuuluu Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan ja kerrottiin, että maakuntahallitus tutkii mahdollisuutta laittaa direktiivi 2006/32/EY täytäntöön blankettilailla. Tämän vuoksi maakunnan hallitus odottaa Manner-Suomen täytäntöönpanoa.

3. Perusteltu lausunto 24.2.2009 (2008/2115); taiteilijoiden ja urheilijoiden lähdeverotus

Komission mukaan ulkomailla asuvien taiteilijoiden ja urheilijoiden osalta sovellettava lähdeverotus ei ole yhdenmukainen EY- ja ETA-sopimuksen palveluiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten kanssa. *Komission* mukaan muissa EU- tai ETA-valtioissa asuviin taiteilijoihin tai urheilijoihin kohdistuva verorasite saattaa olla suurempi kuin Suomessa asuviin taiteilijoihin ja urheilijoihin kohdistuva verorasite.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (16.4.2009) täsmentävänsä ulkomailla asuvien taiteilijoiden ja urheilijoiden verotusta koskevaa lainsäädäntöään siten, että kaikille ETA-alueeseen kuuluvissa valtioissa asuville taiteilijoille ja urheilijoille annetaan mahdollisuus valita joko lähdeverolain mukaisen verotus tai Suomessa yleisesti verovelvollisiin taiteilijoihin ja urheilijoihin sovellettava verotusmenettelylain mukainen verotus. Muutoksen jälkeen verotusmenettelylain mukaiseen verotukseen siirtyneet voivat vähentää tuloistaan todelliset tulonhankkimiseen liittyvät kulut. Muiden kuin tulonhankkimiseen liittyvien suorien kulujen vähennysoikeuden osalta *Suomi* ilmoitti, että lainsäädännössä on tarkoitus säilyttää rajoitus, jonka mukaan vähennysoikeus edellyttää, että verovelvollisen Suomesta saama puhdas ansiotulo on vähintään 75 prosenttia hänen Suomesta ja muualta verovuonna yhteensä saamasta puhtaasta ansiotulosta. *Suomi* ilmoitti, että lainsäädäntömuutosta koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kesäkuuhun 2009 mennessä ja säännösten arvioidaan tulevan voimaan 1.1.2010 lukien.

4. Perusteltu lausunto 24.2.2009 (2008/0662); direktiivin 2008/38/EY täytäntöönpano Ahvenanmaalla

Komission mukaan *Suomi* ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2008/38/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 1.10.2008 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (15.4.2009) todettiin, että direktiivin 2008/38/EY täytäntöönpano Ahvenanmaan maakunnassa on vielä kesken ja kerrottiin, että Ahvenanmaan maakuntahallituksen on tarkoitus notifioida direktiivi komissiolle toukokuussa 2009.

VALTIONTUET

Jos komissio toteaa alustavan valtiontukia koskevan tutkinnan jälkeen, että tietyn toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä, se tekee päätöksen EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisen **muodollisen tutkintamenettelyn** aloittamisesta. Asianomaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia pyydetään esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa. Muodollinen tutkintamenettely päätetään päätöksellä. Jos asianomainen jäsenvaltio ei noudata ehdollisia tai kielteisiä päätöksiä, komissio voi saattaa asian suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

1. Komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös valtiontuesta C 12/2009 Järvi-Suomen Portti

Komissio päätti 8.4.2009 aloittaa EY 88 (2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn koskien Mikkelin kaupungin Järvi-Suomen Portille myöntämää tukea. Menettely koskee komissiolle tammikuussa 2009 pelastamistukena ilmoitettuja uusia toimenpiteitä, vuonna 2004 alkaneeseen saneerausmenettelyyn liittyviä toimenpiteitä sekä vuonna 2000 yritykselle myönnettyä takausta.

Suomi katsoi huomautuksissaan (13.5.2009), että vuoden 2000 takaus annettiin markkinataloussijoittajaperiaatteen mukaisesti, eikä kyse siten ollut valtiontuesta. Takausta oli joka tapauksessa vuonna 2000 voimassa olleissa aluetukisäännöissä sallittua alkuinvestointitukea. Saneerausmenettelyyn liittyvien toimenpiteiden ei katsottu muodostavan valtiontukea, koska Mikkelin on toiminut yksityisen markkinavelkojan tavoin. Suunnitelluissa uusissa toimenpiteissä katsottiin olevan kyse yhteismarkkinoille soveltuvasta pelastamistuesta.

NOTIFIKAATIOT

Jäsenvaltiot ovat velvollisia panemaan yhteisön direktiivit täytäntöön kansallisessa oikeusjärjestyksessään sekä ilmoittamaan täytäntöönpanosta komissiolle. Kyseistä täytäntöönpanoilmoitusta kutsutaan **notifikaatioksi**. Jos direktiivin täytäntöönpanoa ei ilmoiteta määräajassa, komissio voi käynnistää jäsenvaltiota vastaan EY 226 artiklan mukaisen rikkomusmenettelyn.

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan yhteisöjen komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) valtakunnan osalta 56 ja Ahvenanmaan osalta 65.